БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК, АЗИЗ ДЎСТЛАР!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 256 (5847).

7 Ноябрь 1985 й.

ПАЙШАНБА

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.

Баҳоси 3 тийин

Ленин байроғи остида, Коммунистик партия раҳбарлигида—коммунистик бунёдкорликда янги ғалабалар сари, олға!

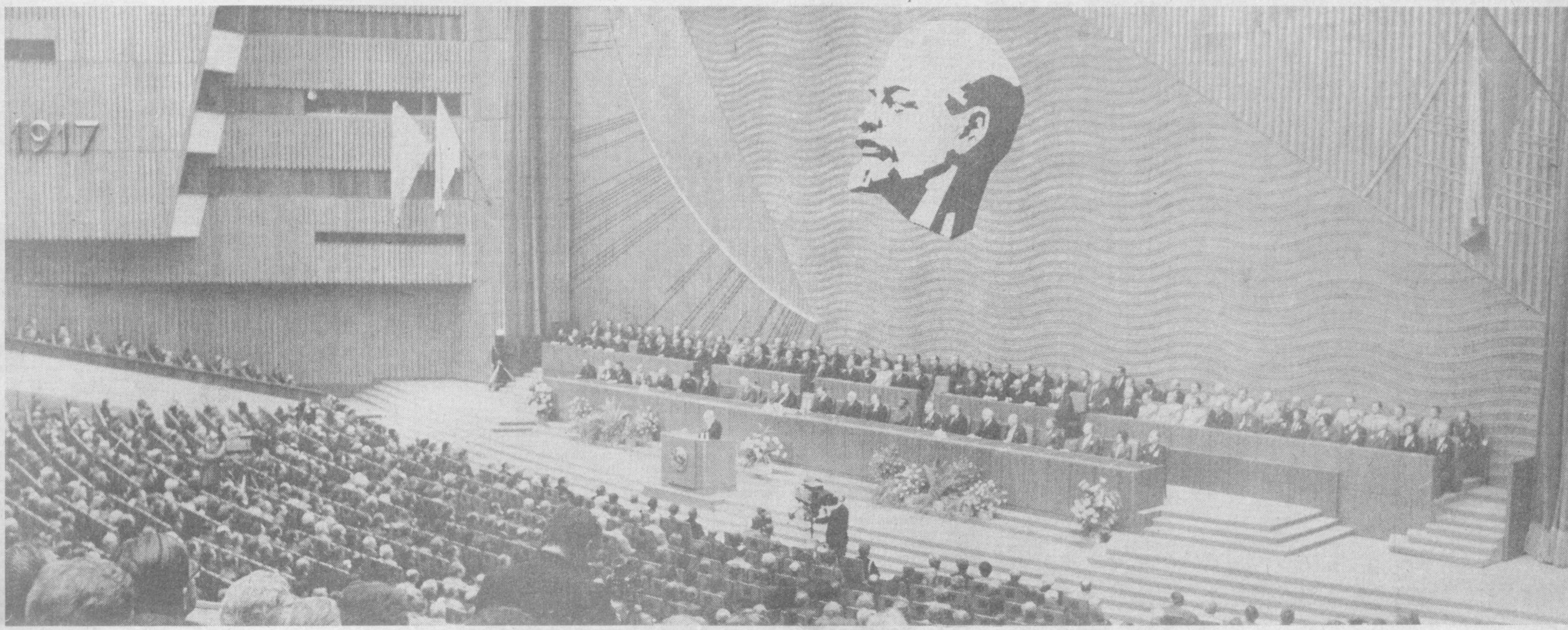

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 68 йиллигига бағишлаб Кремлнинг Съездлар саройида ўтказилган тантанали мажлис.

В. Кругликов ва В. Парадин фотоси.

ИНҚИЛОБ БАЙРАМИГА БАҒИШЛАНАДИ

МОСКВА

Улуғ Октябрь социалистик революцияси оламшумул аҳамиятга молик ҳал қилувчи тарихий воқеа бўлди. Ленин партияси раҳбарлигида амалга оширилган Октябрь революцияси жаҳон тараққиётининг бош йўналиши ва асосий тенденцияларини белгилаб берди. Улуғ Октябрь капитализмнинг ўрнига янги, коммунистик формация келадиган енгилмас жараённинг бошланишига асос солди.

Мамлакатимиз мана шу шонли сана — 1917 йил 7 ноябрдан бошлаб катта ва қаҳрамонона йўлни босиб ўтди. Коммунистик партия совет халқини комил ишонч билан бунёдкорлик ва тинчлик йўлидан бошлаб бормоқда.

Халқимизнинг фидокорона меҳнати, экономика, социал ва сиёсий соҳалар, фан ва маданиятда эришилган катта муваффақиятлар СССРни ривожланган социализм босқичини очиб берган тарихий марраларга олиб чиқди. КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасида таъкидланганидек, кун тартибида социалистик жамиятни ҳар томонлама ва бутун чоралар билан такомиллаштириш, унинг имкониятлари ва афзалликларидан ғоят тўлиқ ва самарали фойдаланиш вазифаси турибди.

Марксизм-ленинизм, пролетар интернационализми принципларига содиқ бўлган Совет Иттифоқи социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари билан қардошлик иттифоқида дадил олға бормоқда. Совет кишилари истиқболга комил ишонч билан қарамоқдалар. Ижодкор халқ—бунёдкор халқ Ленин партияси ўртага қўйган вазифаларни қатъият билан ва изчил амалга оширмоқда.

6 ноябрь куни пойтахт корхоналарининг илғорлари, партия, уруш ва меҳнат ветеранлари, фан ва маданият арбоблари, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг жангчилари, Москва атрофи меҳнаткашлари вакиллари кўтаринки, байрам кайфиятида Кремлнинг Съездлар саройига тўпланишди. Бу ерда халқ депутатлари Москва шаҳар Совети билан КПСС Москва шаҳар комитетининг Улуғ Октябрнинг 68 йиллигига бағишланган тантанали мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлис аҳли **М. С. Горбачев, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, В. В. Гришин, А. А. Громико, Е. К. Лигачев, Н. И. Рижков, М. С. Соломенцев, В. М. Чебриков, Э. А. Шеварднадзе, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, С. Л. Соколов, Н. В. Тализин, Б. Н. Ельцин, Л. Н. Зайков, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, В. П. Никонов, К. В. Русаков** ўртоқларни гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олди.

Президиумда Эфиопия Ишчи партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Социалистик Эфиопия Муваққат ҳарбий-маъмурий кенгашининг Раиси Менгисту Хайле Мариам, ФРЕЛИМО партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари, Мозамбик Халқ Республикаси ташқи ишлар министри Ж. Чиссано ҳам бор эди.

Залда кўпгина ажнабий меҳмонлар, чет эллик дипломатлар ҳозир бўлишди.

Тантанали мажлисни Москва шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. Ф. Промислов очди.

Мажлис қатнашчилари «Октябрь байроғи остида — социализмни такомиллаштиришнинг янги марралари сари» мавзуида доклад қилган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси В. М. Чебриковни самимий кутиб олдилар.

Доклад зўр эътибор билан тингланди ва бир неча марта давомли қарсаклар билан бўлиниб турди.

Тантанали мажлис тугади. Зал гумбазлари остида Совет Иттифоқи Гимни садолари янграйди.

Сўнгра байрам концерти бўлиб ўтди. Концерт зўр муваффақият билан ўтди. Концертда Коммунистик партия ва Совет давлатининг раҳбарлари ҳозир бўлишди.

* * *

Иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, мамлакатнинг бошқа шаҳарларида ҳам Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 68 йиллигига бағишланган тантанали мажлислар бўлиб ўтди.

(ТАСС).

ОКТЯБРНИНГ ТИНЧЛИК ВА БУНЁДКОРЛИК ЙЎЛИДАН

ТОШКЕНТДА ҲАРБИЙ ПАРАД ВА МЕҲНАТКАШЛАР НАМОЙИШИ

Улуғ Октябрь 68 ёшга тўлди. Бу сана афсонавий «Аврора»дан жаҳонда биринчи ишчи ва деҳқонлар давлати туғилганлигидан далолат бериб ўқ узилган вақтдан бошланди. Совет кишилари ана шу тарихий санани нишонлар экан, коммунизм сари босиб ўтилган йўлнинг яна бир босқичини сарҳисоб этиб, Ватанимизга нисбатан чексиз меҳр-муҳаббатларини, Ленин партияси билан бузилмас бирликларини, қардош халқларнинг буюк дўстлигини, Владимир Ильич Ленин кўрсатган йўлдан оғишмай олға боришга ҳозир эканликларини намойиш этадилар.

Мана, бугун ҳам ўн минглаб тошкентликлар анъанага кўра мамлакатимиз тарихидаги буюк сана — Октябрь байрамини нишонлаш учун алвон байроқлар билан безанган шаҳар кўчаларига чиқдилар. Шу тантанали кунда Ўзбекистон пойтахтининг майдонлари ва проспектлари кўп миллатли мамлакатимиздаги революцион ўзгаришларда Лениннинг ва у ташкил этган Коммунистик партиянинг оламшумул роли ўз ифодасини топган алвонлар ва шиорлар билан безатилган.

Республикамиз пойтахти саноат корхоналарининг коллективлари партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлигига амалий иш билан жавоб бериб, 29 октябрда буюмларнинг асосий турларини ва товар маҳсулотларини ишлаб чиқариш бўйича ўн ойлик план муддатидан илгари адо этилганлиги ҳақида ғалаба рапорти бердилар. Ой охиригача қадар ноябрь ойи шартнома мажбуриятлари ҳисобидан бир неча ўн миллион сўмлик машинасозлик, приборсозлик буюмлари, қурилиш материаллари, енгил, озиқ-овқат, маҳаллий саноат маҳсулотлари етказиб берилди. Тошкент шаҳрининг Ленин, Октябрь, Киров, Ҳамза ва бошқа районлари индустриясининг ходимлари КПСС XXVII съездига бағишланган зарбдор вахтада катта муваффақиятларга эришдилар. КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳаси, таклиф этилаётган ўзгартишлар билан КПСС Уставининг лойиҳаси умумхалқ муҳокамаси тошкентликлар меҳнат ва сиёсий активлигини авж олдириб юборди.

Республикамиз пойтахтининг саноат корхоналарида ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муносиб бажариш учун «КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик!» шиори остидаги социалистик мусобақа кенг қулоч ёйди. Ватанпарварлик бурчларига содиқ бўлган Тошкент шаҳрининг меҳнат коллективлари, студент ва ёшлари Тошкент, Сирдарё, Жиззах областлари далаларида «оқ олтин» теримида фаол иштирок этмоқдалар.

Мана шу эрталабки соатларда Коммунистик партия ва жаҳонда биринчи социалистик давлат асосчиси — Владимир Ильич Лениннинг номи билан аталувчи майдон байрамона, тантанали қиёфа касб этган. В. И. Ленин ҳайкалининг ҳар икки томонида К. Маркс, Ф. Энгельснинг, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолари ва аъзолигига кандидатларнинг портретлари ўрнатилган. Майдон узра қардош иттифоқдош республикаларнинг байроқлари ҳилпирайди.

(Давоми 3-бетда).

ОКТЯБРЬ БАЙРОҒИ ОСТИДА—СОЦИАЛИЗМНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ САРИ

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 68 йиллигига бағишлаб 1985 йил 6 ноябрда Кремлнинг Съездлар саройида ўтказилган тантанали мажлисда

В. М. ЧЕБРИКОВ ДОКЛАДИ

Ўртоқлар!

Россия пролетариати олтмиш саккиз йил муқаддам Ленин партияси раҳбарлигида энг камбағал деҳқонлар билан иттифоқ бўлиб келажакка зафарона ёриб ўтди. Оламшумул-тарихий аҳамиятга молик воқеа — Улуғ Октябрь социалистик революцияси содир бўлди.

Октябрь революцияси — социал адолат революциясидир. Бу революция меҳнат аҳли энг эзгу орзу-умидларининг, озодликка, тенгликка, бахт-саодатга интилишининг мужассам ифодаси бўлди. Одам-одамни эксплуатация қилиши, социал ва миллий ҳуқуқсизлик, ишсизлик ва саводсизлик ўтмишда абадий қолиб кетди. Тарихда илк бор шундай давлат бунёдга келдики, уни меҳнаткашларнинг ўзлари бошқармоқдалар, бу давлатда бирлашган барча халқларнинг дўстлиги мустаҳкам қарор топди.

Октябрь революцияси — бунёдкорлик, халқ бахт-саодати йўлидаги бунёдкорлик революциясидир. Бу революция меҳнати билан бевосита бойлик яратаётган кишиларни ишлаб чиқариш воситаларининг чинакам хўжайинлари қилиб, миллионларнинг истеъдоди ва ғайрат-шижоатини янги жамиятнинг моддий-техника базасини барпо этишга қаратди.

Октябрь революцияси — кишилар онгидаги чинакам революциядир. Бу революция меҳнат аҳлининг эркин ташаббускорлиги нақадар катта имкониятларга эга эканлигини, коллективчилик ва ўртоқликда, совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализмида, жамиятнинг маънавий-сиёсий бирлигида нақадар қудратли куч борлигини яққол кўрсатди.

Октябрь революцияси — тинчлик манфаатлари йўлидаги революциядир. Урушга қарши, халқлар ўртасида тинчлик учун кураш ёш Совет ҳокимиятининг биринчи Декрети билан бошланган эди. Октябрь ғалабаси, Ленин сўзлари билан айтганда, урушларни йўқ қилиш ишининг биринчи ғалабаси ҳам бўлган эди.

Октябрь революцияси туфайли рўй берган кетма-кет ўзгаришлар планетанинг социал қиёфасини тубдан ўзгартириб юборди. Жаҳон социализм системаси вужудга келди. Мустамлакачилик империялари емирилди. Жаҳоннинг сиёсий харитасида ўнлаб ёш мустақил давлатлар пайдо бўлди.

Октябрь революцияси тарихнинг нотаниш йўлидан борган, биринчи беш йилликларнинг индустриал гигант корхоналарини барпо этган, коллектив қишлоқ хўжалиги асосларини яратган, Улуғ Ватан урушида қаттиқ туриб ғалаба қозонган, душман вайрон этган хўжаликни қайта тиклаган, Сибирь ва Узоқ Шарқнинг табиий бойликларини ўзлаштирган, биринчи Ер йўлдошларини космик орбиталарга чиқарган кишиларнинг зафарларида яшамоқда. Революция социалистик жамиятни такомиллаштираётган, коммунизм барпо этаётган совет кишиларининг ишлари ва фикр-ўйларида давом этмоқда.

Ҳозир Октябрнинг новаторлик руҳи, қарийб етмиш йил мобайнида тўпланган тажриба бош сиёсий ҳужжатимиз — янги таҳрирдаги партия Программасида мужассам ифода этилган.

Авлодлар алоқаси, уларнинг революцион давомийлиги бундан буён ҳам мустаҳкамланаверсин. Октябрь ғоялари ва иши асрлар бўйи яшайверишининг гарови мана шундадир!

1. Социал-иқтисодий ривожланишни жадаллаштириш—Октябрь ишининг давоми

Ўртоқлар! Улуғ Ленин ташкил этган Коммунистик партиянинг революцион-ўзгартирувчилик фаолияти меҳнаткашларнинг социал озодлиги учун курашда бутун бир даврга татийдиган ғалабаларни таъминлади. Бу ғалабалар ҳаётга мустаҳкам сингиб кетди, тобора чуқур мазмун билан бойиб бормоқда. Қудратли социалистик давлат, тарихан янги типдаги цивилизация асослари барпо этилганлиги совет кишилари фидокорона меҳнатининг якуни бўлди. Эндиликда биз олға ҳаракат қилиш планларини ишлаб чиқиб ва амалга ошириб, эришилган ютуқларга дадил таяна оламиз. Эришилган ютуқлар эса зўр таассурот қолдириб, социализмнинг ижодий кучидан яққол далолат беради.

Октябрь революцияси, социалистик қурилишнинг шундан кейинги бориши буюк давлатимизнинг тақдири учун масъулиятни ғоят юксак даражада тўла-тўкис англаётган партия давлатни бошқариб бораётганлигини ҳаммага кўрсатди. Янги жамият барпо этиш баҳодирона куч-ғайратларни талаб этди. Бу йўлда мураккаб, машаққатли даврлар учраб турди, аммо ҳар гал партия, ишчилар синфи, барча меҳнаткашлар янги марраларга кўтарилиш учун ички кучларни топавердилар. Ҳар бир ривожланиш босқичида, воқеаларнинг ҳар қандай бурилишларида КПССнинг социалистик тузум негизидаги мавжуд имкониятларни аниқлаб топиш, жамиятнинг муттасил тараққий этишини таъминлаб туриш учун омманинг ғайрат-шижоатини уйғотиш қобилиятини тарихнинг ўзи тасдиқлади. Владимир Ильич Ленин айтганидек бизнинг партиямиз «...революция учун зарур бўлган санъатни — объектив шароитларнинг ўзгаришини ҳисобга олиб, илгариги йўлимиз ҳозирги давр мақсадига номувофиқ бўлиб қолса, ярамай қолса мақсадга мувофиқ йўлни танлаб олиб, чаққон ҳаракат қилишни, ўз тактикамизни тез ва бирданига ўзгартиришни ўрганиб олди».

КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми сиёсий раҳбарликнинг айни шундай ленинча санъатини яққол намойиш этди. Ҳа, биз тактикамизни ўзгартириб, стратегиямизни такомиллаштирмоқдамиз, биз мақсадимизга эришиш учун ўзгарган шароитларга мос келадиган энг мақбул йўлларни танлаб олмоқдамиз. Бинобарин, апрель Пленумининг энг муҳим аҳамияти шундаки, у мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришга, совет жамияти турмушининг барча томонларини сифат жиҳатидан ўзгартиришга қаратилган стратегик йўлни белгилаб берди. Ўзини оқламаган, ҳаракатимизга тўсқинлик қилаётган нарсаларнинг ҳаммасини қайта кўриб чиқишга қаратилган қатъий йўлдан борилмоқда. Новаторлик, ижодий ташаббускорлик, дадил изланиш йўлидан борилмоқда. Камчиликларни тўғридан-тўғри ва принципиал танқид қилиш учун кенг имконият очилди.

Мана шуларнинг ҳаммаси сиёсий активлик ва меҳнат ғайратини жўш урдириб, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVII съезди арафасида партия ва мамлакатдаги муҳитни белгилаб бермоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев қуйидагиларни таъкидлайди: «Партия олға сурган вазифалар актуал, мураккаб ва кенг миқёслидир. Биз улар тўғрисида рўй-рост ва амалий тарзда гапириб тўғри йўналишда катта қадам қўйдик, мамлакатни тарихий миқёсдаги силжишини амалга оширишга йўллайдиган тадбирларни белгиладик. Булар муносиб мақсадлар бўлиб, уларга эришиш учун кучни ҳам, билимларни ҳам, меҳнатни ҳам аямаса арзийди».

(Давоми иккинчи бетда)

ОКТЯБРЬ БАЙРОҒИ ОСТИДА — СОЦИАЛИЗМНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ САРИ

(Боши биринчи бетда).

Марказий Комитет жамиятимизни сифат жиҳатдан юксакроқ даражага кўтариш программасини ишлаб чиқа туриб, Лениннинг илмий асосларда ҳаракат қилиш тўғрисидаги кўрсатмасига қатъий амал қилмоқда. Марказий Комитетнинг 1985 йил октябрь Пленуми буни яна бир бор ишонарли равишда тасдиқлади. Бу Пленум партия XXVII съездига тайёргарликнинг янги босқичини бошлаб берди, ғоят катта сиёсий аҳамиятга молик ҳужжатлар — КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси, КПСС Устави (таклиф этилаётган ўзгартишлар билан), мамлакатни келгуси беш йилликда ва 2000 йилгача бўлган даврда иқтисодий ва социал ривожлантириш Асосий йўналишлари лойиҳаларини коммунистлар, барча совет кишилари муҳокамасига тақдим этиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Бу партия ҳужжатлари моҳият-эътибори билан совет жамиятини ривожлантириш энг муҳим проблемаларини ҳозирги кунларимизга ва тарихий истиқболга татбиқан яхлит ишлаб чиқишдан иборатдир. Бу ҳужжатларда ички ва халқаро ҳаётнинг энг асосий тенденциялари марксча-ленинча равшан анализ қилинган, чуқур назарий умумлашмалар, реалистик хулосалар ва тавсиялар берилган. Бу ҳужжатлар аниқ сиёсий йўналишга эга бўлиб, совет кишиларининг бунёдкорлик фаолиятини авж олдириш учун ишончли илмий база бўлиб қолиши лозим.

Марказий Комитет партия билан, бутун совет халқи билан бевосита кенгашни бошлади. Съезд қабул қилиши лозим бўлган ҳужжатларнинг лойиҳаларини умумпартия, умумхалқ томонидан муҳокама этиш, омманинг ва партия ташкилотларининг фикр-мулоҳазаларини, илм-фан хулосаларини ҳар томонлама ҳисобга олиш асосида совет жамияти олдида турган энг муҳим вазифаларни, партиянинг раҳбарлик ролини ошириш йўлларини, программавий мақсад — коммунизмга эришиш воситаларини аниқроқ белгилаб олишга ёрдам беради.

Ҳозирги пайтда совет жамияти ниҳоятда сермазмун ва масъулиятли даврни бошдан кечирмоқда. Биз ҳаммамиз муайян вақт мобайнида гарчи олға ҳаракат давом этган бўлса-да, мамлакатда проблемалар тўпланиб қолганлигини, уларни ҳал этиш кечикаётганлиги эса иқтисодий ва социал қийинчиликларни келтириб чиқарганлигини сезиб турдик. Меҳнат унумдорлигини ўстириш ва ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг умумий суръатлари секинлашиб, бошқарувнинг турли даражаларида салбий ҳолатлар — маҳкамачилик, масъулиятдан қочиш, кўзбўямачилик ўз таъсирини ўтказди. Кадрларнинг баъзи қисми ҳаёт тақозо этаётган ислоҳотлар ва янгиликларни ўз вақтида амалга ошириш иштиёқини йўқотди. Дадил қарорлардан чўчиш, бюрократизм ва консерватизм ҳоллари намоён бўла бошлади. Тўғрисини айтганда, бу ҳол вазиятга ёмон таъсир қилди.

Содир бўлаётган ҳамма нарса диққат-эътибордан четда қолди, деб ўйлаш нотўғри бўлур эди. Йўқ, камчиликларни кўриб туришди, улар тўғрисида гапиришди, уларни таг-томири билан тугатишга даъват этишди. Шундай бўлса ҳам аҳвол яхшиланмади. Кўрилаётган чора-тадбирлар чалакам-чатти, ноизчил бўлиб, охиригача етказилмай қолар эди.

Кейинги вақтларда партия мамлакатда сиёсий муҳитни мусаффо қилиб, маънавий муҳитни соғломлаштиришга муваффақ бўлди. Натижада жамиятдаги кайфият сезиларли равишда ўзгарди, меҳнаткашларнинг барча ишлардаги манфаатдорлиги ошди. Ҳамма жойда кўпроқ тартиб ўрнатилганлиги, интизом мустаҳкамланаётганлиги, талабчанлик кучайтирилаётганлиги, гражданлик масъулиятини ҳис этиш ортиб бораётганлиги қайд этилмоқда.

Янги вазифаларнинг ҳал этилишини, етилган проблемаларга новаторларча ёндашувни, жамиятимиз турмуши тобора жўшқинлашиб бораётганлигини совет кишилари ҳақли равишда Коммунистик партия билан, Марказий Комитет ва унинг Сиёсий бюроси фаолияти билан боғламоқдалар. Марказий Комитетнинг бутун ғоят катта сиёсий ва ташкилотчилик иши халқимизнинг туб манфаатларига, мамлакатнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлашга, тинчлик ва социализм ишига мос бўлиб тушмоқда.

Ўртоқлар! Биз том маънода мислсиз кўламлардаги проблемаларни ҳал этишга киришдик. Энг аввало эса социалистик хўжалик юритишимизни янги даражага кўтариш лозим. Жуда қисқа муддатлар ичида юксак самарали иқтисодий ўсишга ўтиш керак. Халқ хўжалигини ривожлантиришда шундай туб бурилиш қилмай, уни интенсивлаш изларига қатъиян ўтказмай туриб эндиликда совет кишилари фаровонлигини муттасил юксалтириш, иқтисодий потенциални мустаҳкамлаш ва мамлакатнинг мудофаа қобилиятини тегишли даражада сақлаб, туриш вазифаларини бир вақтнинг ўзида ҳал этиш асло мумкин эмас.

Партиямиз экономикада етилган ўзгаришларга қандай эришиш кераклигининг аниқ-пухта планига эга. Ишлаб чиқаришни зўр ғайрат билан илмий-техникавий жиҳатдан янгилаш, меҳнат унумдорлигини, маҳсулот ва бутун иш сифатини тубдан ошириш шу планнинг асосидир. Бу планни амалга оширишда ўн иккинчи беш йилликка алоҳида ўрин берилмоқда, бинобарин кўп нарса биз шу беш йилликни қандай босиб ўтишимизга боғлиқ бўлади. Ишни бошлаш ҳамиша қийин бўлиши тушунарли. Апрель Пленуми олға сурган вазифаларни рўёбга чиқариш зўр куч-ғайрат сарфлашни талаб этади, вақтни талаб қилади. Бироқ уларни бажаришга дарҳол, ҳозиргача яратилган пойдеворга асосланиб киришиш муҳимдир.

Совет халқи партиянинг ҳозирги йўлини астойдил қўллаб-қувватламоқда. Энг муҳими шуки, ҳаётимизнинг турли соҳаларида, кишиларнинг ижтимоий онги, психологиясида конкрет ижобий силжишлар бошланди. Меҳнаткашлар партия белгилаган режаларни бажаришга активлик билан киришмоқдалар, резервларни қидириб топмоқдалар, ҳамма жойда социалистик мусобақани авж олдирмоқдалар. Бошланган ишнинг натижалари ҳали ҳамма жойда ҳам яққол кўринаяпти, деб бўлмайди, албатта. Бунинг сабабини тушунтирса бўлади, чунки экономикада ҳаракат билан олинаётган самара ўртасида вақтинчалик муайян оралиқ мавжуд. Аммо ижобий ўзгаришлар бор. Чунончи, саноат йилнинг дастлабки ойларига қараганда бирмунча жўшқин ривожлана бошлади. Темир йўл транспортининг иши жиддий яхшиланди. Меҳнат унумдорлиги ўсмоқда, саноат маҳсулотининг таннархи арзонлашмоқда ва унга материал сарфи камаймоқда, фойда олиш кўпаймоқда.

Москва халқ хўжалигини ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшмоқда. Бу ерда мамлакатнинг ишлаб чиқариш, илмий-техникавий, интеллектуал потенциалининг каттагина қисми тўпланган. Бу ерда кўплаб шонли меҳнат ташаббуслари туғилиб, бутун мамлакатга кенг ёйилган. Пойтахтнинг илғор коллективлари чинакам зарбдор, унумли меҳнат намуналарини кўрсатмоқдалар. Шу байрам кунида москваликларга янги ютуқлар ва муваффақиятлар тилаймиз!

Ўртоқлар, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш — экономикани юксалтириш учун курашнинг энг муҳим проблемасидир. Марказий Комитет бу йўналишдаги ишни активлаштирмоқда. Машинасозликнинг техникавий даражасини ошириш ва уни ривожлантиришни жадаллаштиришнинг, капитал қурилишни яхшилаш, қора металлургияни реконструкциялаш, халқ хўжалигини химиялаштириш, бугунги кунда фан-техника тараққиётини белгилаб бераётган барча тармоқларни юксалтиришнинг конкрет тадбирлари амалга оширилмоқда. Илм-фан тараққиётига, унинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлашга катта эътибор берилмоқда. Принципиал янги технологияларни ишлаб чиқиб, жорий этиш жуда катта роль ўйнайди.

Ресурсларни тежаш проблемаси ғоят катта аҳамият касб этди. Биз мамлакатнинг ёнилғи, энергия, хом ашё ва материалларга ошган эҳтиёжини асосан уларни тежаш ҳисобига қондиришимиз керак. Шу сабабли ишлаб чиқаришни тежамли юритишнинг метод ва усулларини тезроқ эгаллаб олиш, ресурсларни тежайдиган технология жараёнлари ва техникани кенг жорий этиш керак.

Партия ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантириш проблемасини ҳал эта бориб, айни пайтда социалистик ишлаб чиқариш муносабатларини такомиллаштиришга жиддий эътибор бермоқда. Уларнинг характери принцип жиҳатидан ишлаб чиқарувчи кучларнинг жўшқин ривожланиши учун етарли майдонни очиб беради. Лекин бу ўз-ўзидан бўлмайди. Бу ўринда ижодий фикрлаш, қийинчиликлар ва носозликларни ўз вақтида бартараф этиш, хўжалик қурилишининг янги форма ва методларини муттасил излаш лозим. Ҳозир, кескин ўзгариш пайтини ҳисобга олганда бу вазифа айниқса ўткир ва актуал бўлиб қолмоқда. Масала шу таҳлитда турибди: умрини яшаб бўлган иш методларига барҳам бермай, хўжаликни юритишнинг бутун системасини тубдан яхшиламай туриб, биз асосий нарсага — мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришга эриша олмаймиз.

Планлаштириш ва бошқаришни қайта қуриш проблемаси диққат марказида турибди. Кенг миқёсдаги иқтисодий эксперимент жараёнида қўлга киритилган натижаларга биноан келгуси йилдан бошлаб саноат корхоналарининг учдан бир қисми янги шароитларда ишлашга ўтади. Улар товар маҳсулотининг ярмидан кўпроғини ишлаб чиқаришади. 1987 йилдан бошлаб барча саноат министрликларининг корхоналари ана шундай шарт-шароитларда ишлай бошлайдилар. Экспериментлардан хўжаликни юритиш ва бошқаришнинг бутун системасини комплекс такомиллаштиришга ўтиш босқичи бошланди.

Партия, ҳукумат бундан буён ҳам бошқаришда, айниқса ҳал қилувчи масалаларда марказлаштиришни мустаҳкамлайверади. Шу мақсадда экономикани бошқаришнинг марказий бўғини бўлган СССР Госпланининг роли ва масъулияти оширилади. Шу билан бирга ҳаёт хўжалик ҳисобидаги муносабатларни чуқурлаштириш, корхоналарнинг ҳуқуқларини, уларнинг мустақиллигини кенгайтириш зарурлигини тақозо этмоқда. Ишда анча юксак натижаларга эришаётган коллективларга меҳнатга ҳақ тўлашда ҳам, социал-маданий соҳани ривожлантиришда ҳам анча яхши шароитлар яратиб берилиши керак. Чинакам социалистик омилкорликни биз ана шундагина қарор топтира оламиз. Бу эса бизга ҳозир бамисоли ҳаво каби зарур!

Партия фидокорона ва интенсив ишлашга, куч-ғайратларни сафарбар этишга даъват этаркан, халқнинг турмуш даражасини муттасил оширишни ўз олдига мақсад қилиб қўяди. Шу жиҳатдан Озиқ-овқат программасини бажаришга диққат-эътиборни бўшаштирмаслик принципиал муҳим аҳамиятга эгадир. Бу вазифани уддалаш учун қишлоқ хўжалигини индустриал методга тезроқ ўтказиб олиш, интенсив методлар ва технологияларни активроқ жорий этиш, агросаноат комплексининг барча тармоқларидаги мавжуд ресурслардан самаралироқ фойдаланиш керак. Кенг истеъмол саноат моллари ишлаб чиқариш ва хизмат соҳасига келганда очиқ-ойдин айтиш керакки, ҳали кўпдан кўп эскириб қолган, ўз ҳолига ташлаб қўйилган проблемалар борки, булар ҳақли равишда таъналарга сабаб бўлмоқда. Ишлаб чиқарувчиларнинг истеъмолчиларга ўз сўзини ўтказишига барҳам бериш, одамларга уларга керакли нарсаларни бериш, уларнинг қонуний эҳтиёжларини яхшироқ қондириш зарур. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни ва хизматни ривожлантириш юзасидан яқинда қабул этилган комплекс программа бу ишга яхши хизмат қилиши керак.

Бизда уй-жой қурилиши кенг миқёсда олиб борилмоқда. Шу беш йилликнинг ўзида 50 миллион совет кишиларининг уй-жой шароити яхшиланади. Бундан фақат қувониш мумкин, албатта. Айни пайтда архитекторларимиз билан қурувчиларимиз шаҳар ва қишлоқ қурилишининг Ватанимиздаги ва жаҳон миқёсидаги илғор тажрибасини тўлароқ ҳисобга олишлари, уй-жой ва маданий-маиший объектлар юқори сифатли ва қулай бўлишини таъминлашларини истардик.

Хўжалик ва социал вазифалар бир-бири билан ғоят чамбарчас боғланиб кетишини ҳаёт ўргатмоқда. Шу сабабли инсоннинг меҳнат ва турмуш шароитлари, уни шахс сифатида камол топтириш билан боғлиқ ҳамма нарсаларга ҳамиша эътибор бериш керак. Қўл меҳнати ва оғир меҳнатни қисқартириш, одамларнинг сиҳат-саломатлигини мустаҳкамлаш, уларнинг маданий савиясини юксалтириш, экологик шароитни яхшилаш учун сарфланадиган куч-ғайратларни икки-уч баравар ошириш керак. Бугунги кунда ишлаб чиқариш ва социал масалаларни муваффақиятли, комплекс тарзда ҳал қилаётган корхона ҳамда ташкилотлар деярли ҳамма жойда бор. Ишни ана шундай ташкил этган корхона ва ташкилотлардан намуна олиш керак!

Олдимизда бугунги кунда турган мураккаб ва кўпқиррали вазифалар инсон омилини активлаштиришни, социалистик тузумнинг барча ҳаракатлантирувчи ички кучларини ишга солишни қатъият билан талаб этади.

Ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар меҳнат унумдорлигини ошириш, илғор тажрибани ҳамма жойда жорий этиш учун барча ишларни қилишига ишнинг пировард натижалари учун масъулиятни чуқур ҳис этишларига партия катта умид боғлайди.

Инженер-техник ходимлар, олимлар, барча совет зиёлилари фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, мамлакатнинг маънавий қудратини бойитишга салмоқли ҳисса қўшишларини кутамиз.

Ёш авлодимиз кенг қамровли, новаторлик ишларида ўзининг жанговар, синчков характерини намойиш қилишига, совет ёшлари революцияни амалга оширган, совет ҳокимиятини барпо этиб, уни ҳимоя қилганларнинг шон-шуҳратига ҳамиша муносиб бўлишига партия қатъий ишонади!

Миллионларча омманинг онгли ва собитқадам фаолияти — ижтимоий тараққиётнинг асосий ҳаракатлантирувчи кучидир. Бизнинг кунларимиз муҳитига хос бўлган ишонч ва умидлар жамиятнинг ҳар бир аъзоси ҳамиша ва ҳамма ишда давлат манфаатларини ҳимоя қилгандагина, ҳамма ерда — ишлаб чиқаришда ҳам, турмушда ҳам ҳамиша ўзининг гражданлик бурчини муттасил ёдда тутганидагина рўёбга чиқади.

КПСС инсоннинг социал ижодкорлигига кенг йўл очиб бериш учун совет демократиясини ҳар томонлама ривожлантириш ва чуқурлаштириш, халқнинг социалистик ўз-ўзини бошқаришини авж олдириш тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилмоқда. Шу муносабат билан у аввало жамият сиёсий системасининг таъсирчанлигини оширишга эришмоқда. Гап халқ депутатлари Советларининг ваколатларидан ғоят кенг фойдаланиш ҳақида, касаба союзлари, комсомол, ижодий союзлар — барча давлат ва жамоат ташкилотларининг, меҳнат коллективларининг янада ташаббус кўрсатиб ишлаши тўғрисида бормоқда. Гап гражданларнинг шахсий ҳуқуқ ва эркинликларини янада кенгайтириш, уларни тўлароқ амалга ошириш учун шарт-шароит ва гарантиялар яратиб бериш тўғрисида ҳам бормоқда.

Ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларида юз бераётган жўшқин жараёнлар, халқнинг сиёсий маданиятини ошириш манфаатлари социалистик демократиянинг ошкоралик сингари воситасидан шижоат билан фойдаланишни тақозо этмоқда. Барча даражаларда ўз вақтида, тўлиқ ва очиқдан-очиқ ахборот бериш — одамларга ишонч билдирилаётганидан, уларнинг ақл-идроки ва тажрибаси ҳурмат қилинаётганидан далолат беради, бу меҳнаткашлар активлигини юксалтиришнинг муҳим шартидир. Бунда оммавий ахборот ва пропаганда воситалари бундан буён ҳам катта роль ўйнаши керак. Партия ошкораликни кучайтириш учун қилинаётган барча фойдали ишларни қатъиян қўллаб-қувватламоқда ва қўллаб-қувватлайверади.

Ҳозир жамиятимизнинг маънавий соғломлиги учун масъулиятни кўпроқ ҳис этиш вақти келди. Ҳаддан ошиш, гражданлик бурчларини назар-писанд қилмаслик социалистик демократизмга тўғри келмайди. Жамиятга иқтисодий ва маънавий зиён етказаётган, қонунларимизни поймол этаётган кимсаларга нисбатан баъзи жойларда кўнгилчанлик билан муносабатда бўлиш сақланиб қолаётганлигига йўл қўйиб бўлмайди. Биз шуни яна бир бор таъкидлаймизки, партия, давлат талон-торож қилиш ва қўшиб ёзишларга, порахўрлик ва чайқовчиликка, ўғрилик ва безориликка қарши, сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқарилишига, совет қонунларига хилоф бўлган ҳар қандай хатти-ҳаракатларга қарши ғоят қатъий ва муросасиз курашни тинимсиз олиб бораверадилар!

Шу нарса мутлақо равшанки, ҳуқуқбузарларга қарши кураш фақат социалистик қонунчилик доирасидагина олиб борилиши лозим.

Бизнинг жамиятимизда ҳамма учун муҳим, мажбурий бўлган принцип — социал адолат принципи бузилишига ҳам ўрин бўлмаслиги керак. Социал адолат принципини амалда таъминлаш борасидаги ишларга давлат органлари ва жамоат ташкилотлари, меҳнаткашларнинг ўзлари тобора зўр ғайрат билан киришишлари зарур.

Ичкиликбозлик ва алкоголизм каби хатарли социал иллатни таг-томири билан тугатиш юзасидан кенг авж олдириб юборилган ишлар салбий ҳолатларга қарши актив, оммавий кураш қандай натижалар беришини кўрсатмоқда. Биз ҳозирдаёқ дастлабки натижаларни кўриб турибмиз. Прогуллар сабабли йўл қўйилаётган нобудгарчиликлар камаймоқда, ичкиликбозлик оқибатида қилинаётган ҳуқуқбузарликлар сони озаймоқда. Спиртли ичимлик истеъмол қилиш билан боғлиқ майибликлар ва касалликлар камайди. Ижтимоий ҳаёт муҳитининг ўзи, қолаверса кишиларнинг шахсий, аввало, оилавий турмуши тобора порлоқ ва мусаффо бўлиб қолмоқда. Хушёрлик — ҳаёт нормаси, зотан бу норма бизда мустаҳкам қарор топиши лозим!

Ўртоқлар! Мамлакатни социализмни такомиллаштиришнинг янги марраларига олиб чиқиш йўлида миллионларнинг ғайрат-шижоатини, интилишини қўллаб-қувватлаш учун барча коммунистларнинг, ҳамма партия ташкилотларининг зўр куч-ғайрати зарурлигини биз равшан англаймиз, КПСС Марказий Комитети шундай вазифани қўймоқда.

Ҳозир партияда ўтаётган ҳисобот-сайлов кампанияси ва партиянинг программавий ҳужжатлари съезд олдидан муҳокама этилаётганлиги ана шу вазифани қандай қилиб яхшироқ бажариш тўғрисидаги ғамхўрлик билан тўлиб-тошган. Социал-иқтисодий ривожланишни жадаллаштириш, фан ва техника ютуқларини практикага тезроқ жорий этиш, идеология ишини яхшилаш, партиянинг омма билан алоқаларини мустаҳкамлаш масалалари диққат марказида турибди. Шуни таъкидлаш муҳимки, коммунистлар янги талаблар асосида раҳбар кадрлар ва мутахассисларнинг иш методларини қайта қуриш тўғрисидаги масалани принципиал равишда ўртага қўймоқдалар.

Ўртоқлар, бу талаблар объектив равишда ортиб, мураккаблашиб бормоқда. Ҳолбуки ҳали кўпгина шундай раҳбар ходимлар борки (бу эса сир эмас) уларга Лениннинг қуйидаги истагини эслатишни ҳоҳлайсан киши: «...ҳар нарсага хушёрроқ бўлиб қара, усти ялтироқлигингни, тантанали коммунистик либосингни ташла, тўғридан-тўғри оддий ишга ўрганавер...» Дарҳақиқат, барча тўғри шиорлар ва қоидаларни муфассал биладиган, уларни жуда осонлик билан айтадиган ва шу туфайли ўзини бекамукўст деб ҳис этаётган ходимни учратиб туриш мумкин-ку, ахир. Амалда эса бундай ходим биронта ҳам арзигулик ғояни қўллаб-қувватламайди, биронта ҳам янгиликни амалга оширмайди.

Бизда кадрларга нисбатан меҳрибонлик билан муносабатда бўлиш қарор топган. Аммо партия ҳаётдан орқада қолаётганларга, бунинг устига эса янгиликка қаршилик қилиб партия ёки давлат тартибларини, ижтимоий ахлоқни бузишга мойил бўлган кимсаларнинг биронтасига ҳам муҳофаза ёрлиғини бермайди, дейиш мумкин. Партиявийлик ва масъулиятни юксак даражада ҳис этадиган, билимдон, янгиликни қабул қилиб, уни турмушга татбиқ эта оладиган, шахсий жиҳатдан эса камтар, ҳалол ва, сўзсиз, соф виждонли кишиларгина барча раҳбарлик лавозимларида туришлари мумкин. Партия масалани шу тарзда қўймоқда, у худди шундай сиёсатни ўтказмоқда ҳам.

Коммунистнинг ҳозирги шароитда авангардлик роли тўғрисидаги масала алоҳида аҳамият касб этмоқда. Бу эса қонуниятли бир ҳолдир. Коммунистлар қийинчиликларга, турғунликка қарши курашиб олдинда бораётганликларини, улар партия чорлаётган тараққиётни амалга ошириш учун кучларини аямаётганликларини халқ кўриб туриши керак. Шахсий намунаси билан одамларни руҳлантириш, белгиланган барча режаларга эришилажагига уларда ишонч туғдириш — коммунистларнинг бурчидир.

Партия билан халқнинг бузилмас бирлиги — коммунизмнинг порлоқ идеаллари учун курашда бизнинг бебаҳо бойлигимиз фақат шундай асосдагина мустаҳкамланиши мумкин!

2. Хавфсизликни таъминлаш, тинчликни сақлаш керак

Ўртоқлар! Мамлакат олдида турган янги, ғоят масъулиятли вазифаларни халқаро вазият мураккаб, кескин бўлиб қолаётган шароитда ҳал қилишга тўғри келади. Қурол-яроғлар ғоят кўпайиб боряпти. Келишиб олиш имкониятларига тўсқинлик қилинмоқда. Жаҳоннинг турли регионларида кризисли, конфликтли вазиятлар сақланмоқда, кўпинча кескин тус олмоқда. Ядровий ҳалокат хавфи келажак учун бесаранжомлик ва ташвиш туғдириб, планетадаги кишиларнинг ҳаётини заҳарламоқда.

Жаҳондаги аҳвол шу тарзда таркиб топганлигининг боиси нима? Бунинг кўп сабаблари бор. Аммо бош, асосий сабаб шундан иборатки, империализм кескинликни юмшатиш синовларига бардош бера олмади, у кескинликнинг юмшатилишини социализм дунёси билан тарихий баҳсда капитализм тақдири учун хатарли деб билди. Кескинликни юмшатиш сиёсий тафаккурни ҳам, сиёсий хатти-ҳаракатларни ҳам жиддий равишда қайта қуришни талаб этади, халқаро ишларда масъулият сезишни, вазминликни талаб этади. У жаҳонгирлик хомхаёлларига, кучга таяниб, бошқа давлатларнинг манфаатларини назар-писанд қилмай, уларнинг ички ишларига аралашишга зиддир.

Афсуски, НАТО мамлакатларининг пойтахтларидагилар, аввало Вашингтондагилар кескинликни юмшатишни шундай тарзда тушуниш даражасига кўтарила олмадилар. Бу жойларда жаҳонни қамраб олган ўзгаришларни объектив шароит тақозо этганлигини тан олишни истамадилар. Социал-сиёсий қасос олиш йўлини тутиб, 70-йилларда меҳнат билан яратилган ижобий нарсаларнинг кўпини қисқа вақт ичида емириб ташлашга муваффақ бўлдилар. Бунинг натижасида Совет-Америка муносабатлари кескинлашди ва бу жаҳондаги сиёсий иқлимнинг умуман ёмонлашувига, уруш хавфининг кучайишига олиб келди.

Бизнинг мамлакатимиз ўзининг ҳалол ва равшан тинчликсеварлик йўлини капитализмнинг муҳолифлик ва агрессия йўлига қарама-қарши қўймоқда. Бу йўлни тарихнинг ўзи вужудга келтирди. Совет Россияси ленинча тинчлик байроғи остида халқаро майдонга қадам қўйди. Биз тинчликни, адолатли, демократик тинчликни таклиф этганимизда бизга қарши уруш қилдилар, бизни бўғиб ташлашга уриндилар. Биз тинч-тотув яшашни таклиф этганимизда бизга қарши қурол-яроғларни ишга солдилар, қамал қилдилар, жазо чораларини қўлладилар. Биз ўзаро манфаатли ҳамкорликни таклиф этиб келдик ва таклиф этмоқдамиз, бизга экономикамизга путур етказиш, социализмни нуратиб заифлаштириш, бизни тиз чўктиришга уриниш билан жавоб қайтармоқдалар.

Биз буларнинг ҳаммасига бардош бериб келдик; курашда чиниқдик. Инсоният бу йил гитлерчилар фашизми ва япон милитаризми устидан қозонилган ғалабанинг 40 йиллигини нишонлади. Биз Улуғ Ватан урушида шунчаки ҳарбий ғалаба қозонибгина қолмадик. Бу — социалистик тузумимизнинг ғалабаси, совет халқи ва унинг Ленин партияси тарбиялаб етиштирган шонли Қуролли Кучларининг беқиёс сабот-матонати ва мардлиги ғалабаси бўлди. Ҳозирги кунда ана шу ҳаёт-мамот жангида мамлакатимиз берган беҳисоб қурбонларнинг хотираси тинчликни зўр қатъият билан ҳимоя қилишни талаб этади. Уруш ҳали бошланмаган экан, унга қарши курашмоқ керак. Биз худди шундай қилмоқдамиз!

Ядро асрида ракета — ядровий тўқнашув йўлига ўтиб, эришиш мумкин бўлган сиёсий мақсадлар йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас. Шуни айтиш керакки,бундай тўқнашувда ғолиблар ҳам, мағлублар ҳам бўлмайди. Шу боисдан тинчликни қаттиқ туриб ҳимоя қилиш, учинчи жаҳон урушининг олдини олиш — ҳозирги кунда инсониятнинг ҳаёт-мамот масаласи, цивилизация тарихи давом этадими ёки термоядро уруши уни йўқ қилиб юборадими — шу хусусдаги масаладир.

Ҳозир вужудга келган вазият қуролланиш пойгасини тамомила бемаъни бир нарса қилиб қўйди. Қурол-яроғларни тўплашнинг нима ҳожати бор, қурол-яроғ ишлатиш — ўз-ўзини ўлдириш демак-ку? Ядро қуроли мегатонналарининг доимий хавф-хатари остида яшаш инсониятнинг тинкасини қуритган. Қуролланиш пойгасини тўхтатиш, қуролсизланиш йўлига ўтишгина дунёмизни барқарор қила олади, тобора кескин тарзда қўйилаётган жаҳоншумул проблемаларни ҳал этиш учун реал имконият вужудга келтиради. Бунинг ўрнини боса оладиган бошқа оқилона йўл йўқ. Партия Марказий Комитети, Совет ҳукумати ўзининг ташқи сиёсатида шундай мулоҳазаларга изчил амал қилмоқда.

Империалистик пропагандада мамлакатимизнинг ниятларини сохта талқин этишга уриниб, Октябрь революцияси давридаёқ ишга солинган совет уруш хавфи тўғрисидаги сийқаси чиқиб қолган афсонани яна ва яна ишга солмоқда. В. И. Ленин шу хусусда нималарни ёзганлигини эслатиб ўтиш ўринлидир: «Қизил милитаризм ҳақида бақираётган аҳмоқ кишилар бор; булар сиёсий муттаҳамлар бўлиб, булар ўзларини гўё шу аҳмоқликка ишонган кишилар қилиб кўрсатадилар ва суриштирмай-нетмай ҳаммаёққа шу хил айбларни тарқатадилар ва бунинг учун сохта далилларни тўқиб чиқариш ва омманинг кўзига қум пуркаш учун ўзларининг адвокатлик маҳоратларидан фойдаланадилар».

Биз, совет кишилари ҳаммамиз Октябрь вужудга келтирган ўз тузумимизни севамиз, унинг тарихий афзалликларига ишонамиз. Аммо биз бу тузумни ҳеч кимга тиқиштириш ниятида эмасмиз, биз тинч меҳнатда мусобақалашиш тарафдоримиз, халқларнинг қурол кучи мажбур қилган шароитда эмас, балки намуна кучи тақозо этган ҳолда ўз йўлини танлаб олишларига тарафдормиз. Биз шунга мувофиқ ҳаракат қилмоқдамиз ва бундан буён ҳам ҳаракат қилаверамиз!

Ўзини четга тортиш ва авантюраларнинг йўқлиги, шартнома мажбуриятларини пухта бажариш, зўр заковат билан иш тутиш — ленинча ташқи сиёсатимизга хос хусусиятдир. Советлар мамлакати жаҳон ҳамжамиятида ишончли шерикдир. Айни вақтда ҳаракатсизлик ва қолоқлик КПССнинг ташқи сиёсий йўлига зид эканлигини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман. Бу йўл эпчил ва дадил ташаббус кўрсатиш, халқимизнинг манфаатларини қаттиқ туриб ҳимоя қилиш ва шу билан бирга бошқа халқларнинг, бутун жаҳоннинг хавфсизлиги талабларига чуқур эътибор бериш билан ажралиб туради. Ички ҳаёт динамизми ўсиб бориши билан Совет давлатининг ташқи сиёсати, халқаро вазиятни соғломлаштиришга қаратилган тадбирлари активлашиб бораётганлиги ўзаро қонуниятли равишда боғланган.

Совет Иттифоқи кейинги вақтларда кўрган тадбирлар давлатлар ўртасидаги нормал муносабатларни йўлга қўйиш соҳасидаги кенг кўламли конструктив тадбирларнинг бутун бир комплексини ташкил этади. Тинчлик борасидаги ташаббус ва таклифларимиз хусусан М. С. Горбачевнинг Францияга қилган расмий визитидан кейин жаҳонда катта қизиқиш туғдирди. Бу ташаббус ва таклифлар масъулиятни сезиш ва ҳозирги вазиятнинг реалликларини тушуниш руҳи билан суғорилган. Уларда томонларнинг тенглиги ва бир хил даражадаги хавфсизлигига асос бўлган принципларга риоя қилинади, оқилона муросаларга келинади. Совет давлатининг халқаро муносабатларга бутун ёндашуви жаҳоннинг ранг-баранглигини ва ундаги давлатларнинг қонуний манфаатларини ҳисобга олган ҳолда кенг, холисона ёндашишдан иборат.

Империалистик доираларда буларнинг ҳаммасини ғижиниб Совет Иттифоқининг тинчлик ҳужуми деб атайдилар. Шуни тўппа-тўғри айтиш керакки, тинчлик ташаббуслари халқаро майдондаги ҳужум ҳаракатларининг бирдан-бир формаси бўлиб қолгани тақдирда биз хурсанд бўлур эдик!

Совет раҳбарлари Европада ва бутун дунёда кескинликни юмшатишни қайта тиклашга қаратилган янги ғоялар, янги таклифларни олға сурар эканлар, уларни ишонч ва ҳамжиҳатликни оширишга кўмаклашиши мумкин бўлган сиёсий муҳитни вужудга келтириш воситаси деб билмоқдалар. Хўш, иккинчи томон бунга қандай жавоб қайтармоқда? Ядро қуролларини яна портлатиш, йўлдошга қарши системани комплекс синаш билан, космос ҳарбийлаштирилишининг олдини олиш тўғрисидаги музокаралардан бўйин товлаш билан жавоб қайтармоқдалар. Журттага қаттиққўллик, ён бермаслик, ҳарбий куч намойиш этилмоқда. Пентагон энг янги фан-техника ютуқларидан фойдаланиб, мамлакатимиздан ҳарбий-стратегик устунликка эришишга ошкора умид боғламоқда. «Самовий урушлар» программасининг, қуролланиш пойгасини космосга ёйишнинг маъноси мана шундадир. Қуролланишнинг бутун тарихи мобайнида шу қадар хатарли машмаша бўлмаган эди. Бу машмаша дунёни шундай маррага жуда яқин келтириб қўйдики, ундан ўтиш мутлақо мумкин эмас.

Совет Иттифоқи АҚШнинг милитаристик ҳаракатларини ҳисобга олмасдан қололмайди, албатта. Ҳозирча уруш хавфи сақланиб қолаётган экан, биз Совет давлатининг мудофаа қобилиятини зарур даражада сақлаб туришга мажбурмиз. СССР ҳарбий стратегик мувозанатнинг бузилишига, ўзидан устунликка эришилишига ҳеч қачон йўл қўймайди. Мамлакатимиз ва унинг иттифоқчилари хавфсизлиги тегишли даражада таъминланишига ҳеч ким шубҳа қилмай қўя қолсин!

Маълумки, яқин вақт ичида Женевада олий даражадаги Совет — Америка учрашуви ўтказилади. КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукумати унга катта аҳамият бермоқдалар, бу учрашув сезиларли натижалар бериши учун ҳамма ишни қилмоқдалар. Биз сиёсий мардлик кўрсатиб, баҳамжиҳат иш кўрилган тақдирда ҳали кўп нарсани тўғрилаш мумкин, деб ўйлаймиз. Ҳар ҳолда Совет томони Женевада ҳозирги замоннинг энг муҳим проблемалари одилона ва амалий равишда ҳал этилишига эришиш учун ҳаракат қилади.

Аммо вазият қандай таркиб топишидан қатъи назар, биз барча йўналишларда — Ғарбий Европа, Лотин Америкаси, Африка ва Осиё, Ўрта денгиз, Ҳинд океани ва Тинч океан ҳавзаларидаги давлатлар билан, дўст Ҳиндистон билан, Япония ва бошқа қўшниларимиз билан ҳамжиҳатлик ва ҳамкорликни бундан буён ҳам сабот билан кенгайтираверамиз.

Империализм гарчи эълон қилинмаган бўлса-да, махфий ва ошкора урушлар олиб бораётган мамлакатлар ва регионлар тўғрисида алоҳида айтиб ўтмасдан бўлмайди. Бу — Никарагуа ва Афғонистон бўлиб, уларнинг халқлари ўз революциясини қўлга қурол олиб империалистларга ёлланган сотқинлардан ҳимоя қилишга мажбур бўлмоқдалар. Бу — Яқин Шарқ бўлиб, АҚШ билан Исроил бу ерда ғоят хатарли ҳолатни сақлаб қолишга интилмоқдалар, улар қасддан биродаркушликдан иборат тўқнашувларни чиқармоқдалар. Бу — Африканинг жануби бўлиб, эндиликда путурдан кетган апартеид режими бу ерда ўз аҳолиси бошига қонли жабр-зулм ёғдириб ва қўшни давлатларга қарши қароқчиларча агрессив хуружлар қилиб ўз кунини узайтиришга уринмоқда. Мустақиллик ва тараққиёт учун, ўз тақдирини ўзи танлаш ҳуқуқи учун курашаётган мана шу ва бошқа мамлакатларнинг эрксевар халқлари бизнинг доимий ва амалий бирдамлигимизга ишончлари комил бўлиши мумкин!

Совет Иттифоқи дунёда ўзгача, бирмунча беҳатар вазиятни вужудга келтиришга эришиш учун изчиллик билан ҳаракат қилиш ниятидадир. Биз зарур қадамларни қўйдик. Ҳозир гап Ғарбнинг жавоб тариқасидаги қадамларида қолди. АҚШ, НАТО мамлакатлари бунинг учун етилган ёки етилмаганлигини уларнинг позицияси кўрсатади. Жавобгарлик ҳамманинг зиммасига тушади, ҳеч ким четдан туриб кузатувчи бўлиб қола олмайди. М. С. Горбачев айтганидек, «Бизларнинг ҳаммамиз ўтмиш авлодлар бизга ҳадя этган ҳаёт оловини сақловчилармиз».

Биз Улуғ Октябрнинг шонли йиллигини байрам қилар эканмиз, шуни мамнуният билан қайд этамизки, советлар мамлакати ўзининг тинчликсевар ташқи сиёсий йўлини социалистик ҳамдўстликдаги қардош мамлакатлар билан мустаҳкам бирликда ўтказиб келмоқда. Бу ҳамдўстлик — идеологиянинг туб манфаатлари ва мақсадларининг бирлигига, ўзаро ёрдамга ва ўртоқларча бирдамликка асосланган янги типдаги давлатлараро муносабатларнинг намунасидир. Партиямиз шу муносабатларни такомиллаштиришга биринчи даражали аҳамият бериб келди ва бермоқда. СССР бошқа барча социалистик давлатлар билан ҳам ҳар томонлама ҳамкорликни ривожлантиришга интилмоқда. Биз Хитой Халқ Республикаси билан муносабатларни яхшилашга қаратилган куч-ғайратларни бўшаштирмаймиз.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг яқинда бўлиб ўтган навбатдаги кенгаши инсоният учун ғоят муҳим бўлган масалалар — уруш ва тинчлик масалаларига шу давлатларнинг масъулиятли ёндашувини яна бир бор намойиш этди. Иттифоқчи давлатларнинг раҳбарлари бундан буён ҳам биргаликда ҳаракат қилишга, ядро уруши хавфини бартараф этишга, ҳарбий қарама-қарши туриш даражасини пасайтиришга, барча халқлар учун ишончли хавфсизликни таъминлашга эришиш йўлида кучларини аямасликка азму қарор берганликларини таъкидладилар.

Халқаро ишлар тўғрисида айтилган гапларни якунлаб шуни таъкидлаш керакки, вақт кескинликни юмшатиш, қуролсизланишга, тинч-тотув яшашга ўтиш йўлига ғов солишга уринаётган кимсаларга қарши ишламоқда. Дарҳақиқат, тинчлик кучлари ўсиб тобора кўпаймоқда. Шу кучларнинг энг қудратлиси — социализм дунёси мустаҳкамланмоқда. Барча қитъалардаги коммунистлар ер юзида тинчликни сақлаб қолиш учун курашнинг олдинги маррасида ҳаракат қилмоқдалар. Қўшилмаслик ҳаракатида иштирок этаётган мамлакатларнинг шу курашга қўшаётган ҳиссаси кўпаймоқда. Ўз кўлами ва оммавийлиги жиҳатидан мислсиз бўлган урушга қарши ҳаракат ўз сафларини жипслаштирмоқда. Ғарбдаги социалистик ва социал-демократик партиялар, касаба союзлари ва бошқа жамоат ташкилотлари, реалистик фикрловчи сиёсий арбоблар уруш хавфини келтириб чиқариши мумкин бўлган сиёсатга қарши тобора зўр ғайрат билан курашмоқдалар. Халқлар ўртасидаги, бунинг устига турли социал-иқтисодий системалар ўртасидаги низоларни ҳарбий воситалар билан ҳал этиш йўлидаги уринишлар бемаъни ва хатарли эканлигини тушуниш халқаро жамоатчилик кайфиятида тобора устун бўлиб қолмоқда. Одамлар яшашни, тинчликда яшашни истайдилар.

Совет Иттифоқига келганда шуни айтиш керакки, ҳар қандай қийинчиликлар, империализмнинг энг агрессив милитаристик доиралари қилаётган ҳар қандай қўпорувчилик найранглари бизни танлаб олган йўлдан қайтишга мажбур эта олмайди. Халқаро вазиятни яхшилик сари ўзгартириш мумкинлигига ишончимиз комил, биз барча тинчликсевар кучларни, ҳамма давлатларни шу йўналишда ҳаракат қилишга даъват этамиз. Тинчликни, планетани, цивилизацияни сақлаб қолиш мумкин. Бунинг учун партиямизнинг, давлатимизнинг, халқимизнинг матонати, кучи ва иродаси етарлидир!

* * *

Ўртоқлар! Кураш ва ғалабаларнинг 68 йили ортимизда қолди. Совет халқининг буюк зафарларидан ҳақли равишда фахрланиш мумкин.

Олдимизда ижтимоий тараққиётнинг янги уфқлари очилмоқда. Революция келтирган, Октябрдан кейинги даврда бунёд этилган ва ҳимоя қилиб қолинган барча нарсаларга таяниб, совет жамиятини социал-иқтисодий ривожлантиришда кескин юксалишга эришиш, тезроқ олға бориш керак. Октябрь ворислари социал ижодкорликнинг ҳар қандай чўққиларини эгаллашга қодир эканликларига партиянинг ишончи комил!

Улуғ совет халқига шон-шарафлар!

Яшасин новаторлар партияси, бунёдкорлар партияси — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

Октябрнинг Қизил байроғи остида — янги ғалабалар сари, олға!

тонгги газеталарда

● КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Женевада олий даражада ўтказиладиган Совет — Америка учрашуви олдидан тайёргарлик туфайли амалий визит билан Москвага келган АҚШ давлат секретари Ж. Шульцни 5 ноябрь куни Кремлда қабул қилди.

Совет—Америка муносабатларининг ҳозирги ҳолатига, жаҳондаги ишларнинг аҳволига тааллуқли масалалар принципиал тарзда муҳокама қилинди.

● 6 ноябрь куни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев ФРЕЛИМО партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, партия Марказий Комитетининг секретари, Мозамбик Халқ Республикаси ташқи ишлар министри Ж. Чиссано бошчилигидаги Мозамбик Халқ Республикасининг партия-ҳукумат делегациясини қабул қилди.

Дўстона вазиятда ўтган суҳбат чоғида Совет — Мозамбик муносабатлари масалалари ва баъзи энг муҳим халқаро проблемалар хусусида фикрлашиб олинди.

ИНҚИЛОБ БАЙРАМИГА БАҒИШЛАНАДИ

ТОШКЕНТ

Улуғ Октябрнинг сўнмас ёғдуси Совет Ўзбекистони меҳнаткашларининг бахтиёр келажаги йўлини нурафшон қилди. Республикамиз тарихан қисқа муддат ичида асрларга тенг йўлни босиб ўтди. Шаҳар ва қишлоқлар умумхалқ байрамини қирмизи байроқлар, лоларанг транспарантлар билан кутиб олмоқда.

6 ноябрь куни Тошкентда бўлиб ўтган тантанали йиғилиш Улуғ Октябрнинг 68 йиллигига бағишланди. В. И. Ленин номли СССР Халқлари дўстлиги саройи байрамона безатилган. Партия ветеранлари, республикада Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун кураш иштирокчилари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, фан ва маданият арбоблари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи жангчилари бу ерга келишди.

Йиғилишни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Б. Ф. Сатин очди.

Йиғилиш қатнашчилари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюросини баланд руҳ билан фахрий президиумга сайлашди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзоси, Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони генерал-полковник Н. И. Попов Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 68 йиллиги тўғрисида доклад қилди.

Совет ҳокимияти йиллари мобайнида КПСС билан Совет ҳукуматининг доимий ғамхўрлиги туфайли Ўзбекистон социал ва иқтисодий тараққиётда катта чўққиларни эгаллади, деб таъкидланди йиғилишда. Республиканинг революцион анъаналар руҳида тарбияланган шонли ўғил ва қизлари фашистлар Германияси устидан бундан қирқ йил муқаддам қозонилган Буюк Ғалабага салмоқли ҳисса қўшдилар, тинч меҳнатда ҳам оммавий қаҳрамонлик намуналарини кўрсатдилар. Бугунги кунда мамлакатимиздаги барча халқларнинг қардошлик оиласида тенгларнинг тенги бўлган Совет Ўзбекистони қудратли индустрияга, ривожланган қишлоқ хўжалигига, илмий базага эга бўлиб, ана шу база негизида ғоят мураккаб вазифаларни бажаришга ҳам қодирдир. Совет Ўзбекистони бутун оламга машҳур адабиёт ва санъатга эгадир. Яратувчилик меҳнати натижасида шаҳар ва қишлоқларнинг қиёфаси тубдан ўзгарди, халқ турмушининг фаровонлиги узлуксиз юксалмоқда.

КПСС XXVII съездига тайёргарлик, КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси, КПСС Устави (таклиф этилаётган ўзгартишлар билан) СССРни 1986—1990 йилларда ва 2000 йилгача бўлган даврда иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг Асосий йўналишлари лойиҳаларини маъқуллаган КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил октябрь Пленуми якунлари совет кишиларининг ижодий ва меҳнат активлигини жўш урдириб юборди. Республика ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлари, халқ зиёлилари партия амалга ошираётган йўлни—фан-техника тараққиёти ютуқларини кенг жорий қилиш негизида мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш йўлини қизғин маъқулламоқдалар. Улар КПСС ва Совет давлатининг тинчликни сақлаш, ядро хавфини бартараф этишга қаратилган ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар. Ўзбекистон меҳнаткашлари ўз сафларини Ленин партиясининг Марказий Комитети теварагига янада маҳкамроқ жипслаштириб, Ильич васиятларига астойдил содиқликларини, коммунистик бунёдкорлик ишига қўшадиган ҳиссаларини янада кўпайтиришга азму-қарор қилганликларини изҳор этмоқдалар.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Б. Усмонхўжаев, Р. Ҳ. Абдуллаева, Е. А. Айтмуротов, В. П. Анишчев, Ғ. Ҳ. Қодиров, В. К. Михайлов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Ҳ. А. Шоғазатов, Т. А. Алимов, В. А. Головин, Н. М. Маҳмудова, В. А. Хайдуров, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. П. Романовский, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Қ. А. Аҳмедов, И. Ҳ. Жўрабеков, Ғ. З. Захритдинов, С. У. Султонова, В. И. Огарок, И. Қурбонов қатнашдилар.

* * *

Тантанали йиғилиш қатнашчилари Коммунистик партия ва дунёда биринчи социалистик давлатнинг асосчиси Владимир Ильич Ленин ҳайкали пойига гуллар қўйдилар.

(ЎзТАГ).

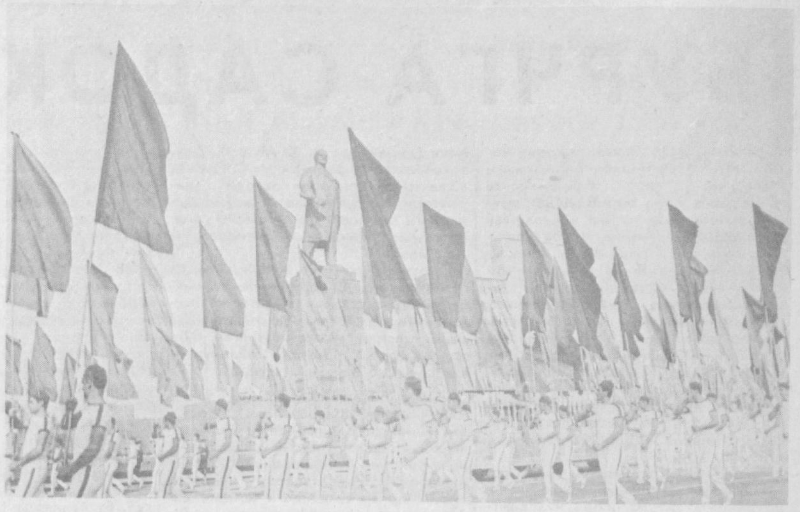

ОКТЯБРНИНГ ТИНЧЛИК ВА БУНЁДКОРЛИК ЙЎЛИДАН

(Давоми. Боши 1-бетда).

...Эрталабки соат 10. В. И. Ленин ҳайкали пойидаги ҳукумат минбарига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. У. Салимов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Ғ. Ҳ. Қодиров, республика партия ва ҳукуматининг бошқа раҳбарлари кўтариладилар.

Майдонда парад расчётлари саф тортиб турибди. Ҳар бир расчёт узра жанговар байроқ ҳилпирайди. Ана шу байроқ остида босқинчиларни, оқ гвардиячиларни ва босмачиларни тор-мор қилган, Улуғ Ватан уруши фронтларида қаҳрамонона жанг қилганларнинг издошлари саф тортиб туришибди. Улар ўз ота-боболарининг қаҳрамонона анъаналарини давом эттириб, ғалаба қозониш санъатини оғишмай ўрганмоқдалар.

Командалар янграб, майдондаги тантанали сукунат бузилади. Майдонга очиқ машинада парадни қабул қилувчи — Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони генерал-полковник Н. И. Попов кириб келади. Парад қўмондони—Туркистон ҳарбий округи қўшинлари қўмондонининг биринчи ўринбосари генерал-лейтенант Л. С. Шустко байрам рапортини топширади.

Майдон узра «Ура!» садолари янграйди. Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР Гимнлари ижро этилади. Байрам салюти янграйди. Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг муносиб парадини бошланади. Тошкентликлар ва Ўзбекистон пойтахтининг меҳмонлари ўз жанговар ҳимоячиларини шарафлайдилар. Парад кийимларида жанговар шон-шуҳрат, классли мутахассис нишонлари ярқирайди.

Майдон узра ҳарбий марш садолари янграйди. Олдинда — офицерлар. Бу командирлар, тарбиячилар В. И. Ленин номли Тошкент олий умумқўшин командирлари билим юртининг ҳарбий педагоглари. Ғоявий чиниққан, бой тажрибага эга бўлган тарбиячилар шонли Армиямиз учун муносиб кадрларни етиштиришяпти. Уларнинг ортидан Ленинчи курсантлар ўтадилар. Ёш авлод шонли жанговар анъаналарни муносиб давом эттираяпти.

Майдонга П. С. Рибалко номли Тошкент олий танк командирлари билим юртининг курсантлари кириб келадилар. Ушбу билим юрти ҳам қаҳрамонона тарихга эга. 16 ноябрда билим юрти 67 ёшга тўлади. Билим юртининг битирувчилари Испания тупроғида интернационалистлар сафида жанг қилишган, Москва остоналарида, Волгада, Курск яқинида, Берлинда фашистларни яксон қилишган. Танкчи курсантларнинг ҳозирги авлоди ўз акаларининг эстафетасини шараф билан давом эттиришяпти. Оркестр марш кетидан маршни ижро этади. Минбар олдидан расчётларга уюшган туркистонлик жангчилар текис саф тортиб ўтадилар. Учувчилар кетидан десантчилар ва мотоўқчилар ўтадилар. Жанговар машиналардаги пиёдалардан сўнг майдонга артиллерия, ундан кейин ҳаво мудофааси воситалари кириб келади.

Ҳарбий парад тугади. У Қуролли Кучларимизнинг юксак жанговар тайёргарлигини, уларнинг бундан буён ҳам совет кишиларининг тинч, яратувчилик меҳнатини пухта ҳимоя қилишга, агар зарур бўлса ҳар қандай агрессорга қақшатқич зарба беришга тайёр эканлигини намойиш этди.

Меҳнаткашлар вакилларининг намойиши бошланади. Уни қизил алвон кўтариб олган байроқдорлар ва спорт костюмидаги қизлар колоннаси очади. Икки томонда саф тортиб келаётган қизлар ўртасидан чиройли безатилган машиналар йўл олади. Машиналарнинг ёнларида «Ленин — Октябрь доҳийси», «Илҳомбахш меҳнатимиз — КПСС XXVII съездига», «Гулла-яшна, жонажон Ўзбекистон!» деб ёзилган транспарантлар кўзга ташланади. Ленин, партия, революция тўғрисида хитоблар янграйди.

Спортчилар ўрнини майдонда фольклор ансамбли эгаллайди. Унинг ортидан «Тошкент — тинчлик ва дўстлик шаҳри» шиори ёзилган машина атрофида рақс ансамблининг бир гуруҳ қизлари бормоқдалар. Мана, майдон жонланиб кетди. Ҳукумат минбари томон болалар янги гулдасталар кўтариб боришади. Улар Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг раҳбарларига, байрам меҳмонларига гулдасталар тақдим этишади.

Уруш ва меҳнат ветеранлари, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари, шунингдек Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Қизил байроқлари билан тақдирланган пойтахт саноат корхоналарининг социалистик мусобақа пешқадамлари колоннаси бормоқда.

Ўзининг фидокорона меҳнати учун республикамиз пойтахтининг меҳнаткашлари сазовор бўлган Ленин ва Қизил Байроқ орденлари, эсдалик байроқлари билан тақдирланган Тошкент шаҳрининг байроғи баланд ва мағрур ҳилпирамоқда. Уни кўтариб бораётган ишлаб чиқариш илғорлари, партия ва меҳнат ветеранларининг кўкракларини революция байрамининг рамзи бўлган қизил бантиклар, В. И. Ленин сиймоси туширилган значоклар безаб турибди.

Марш садолари остида Ленин номли майдонни Октябрь, Чилонзор, Киров, Ҳамза, Ленин районларининг байрам колонналари тўлдирадилар. Шаҳар меҳнат коллективлари шонли байрамни КПСС XXVI съезди қарорларини бажариш борасида меҳнат зафарлари, муваффақиятлари билан нишонламоқдалар. Транспарантлар, диаграммалар, ёрқин бадиий композициялар шаҳримиз корхоналари ва қурилишлари коллективларининг зафарлари ҳақида ҳикоя қилади.

Анъанага кўра Ленин райони намойишчиларининг колонналари олдида Октябрь революцияси номидаги завод меҳнатчилари боришяпти. «Гордорстройремонт» трестининг асфальт-бетон заводи коллективи байрам намойишига яхши кайфиятда чиқди. Улар беш йиллик планни 25 сентябрда бажаришган эди. Ҳозир эса 1986 йилнинг февраль ойи ҳисобига ишламоқдалар. Бу завод меҳнатчилари планга қўшимча 620 минг сўмлик асфальт-бетон массаси ишлаб чиқардилар. Бу район колоннасида «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси вакиллари бормоқдалар. Бу коллективда пешқадам тикувчи Валентина Григорьевна Круглова меҳнат қилади. У ҳозир 1991 йилнинг январь ойи ҳисобига ишламоқда. Галина Анопова етакчилик қилаётган тикувчилар бригадаси 1986 йил февраль ойи ҳисобига меҳнат қиляпти. Ленин районида Улуғ Октябрь байрами арафасида 800 дан зиёд ишлаб чиқариш илғори ва новатори шахсий беш йиллик планини ошириб бажарганлиги тўғрисида рапорт берди.

Октябрь райони меҳнаткашлари саф тортиб бормоқдалар. Бу ерда «Малика» ишлаб чиқариш бирлашмасининг вакиллари социалистик мусобақада етакчи ўринлардан бирини эгаллашган. Масалан, Машкура Қодирова 30 августдаёқ ўн уч йиллик топшириқни бажаргани ҳақида рапорт берган эди. У ҳозир 1994 йил ҳисобига ишлаяпти. Шу корхонадан Р. Маткаримова 30 августда саккиз йиллик топшириқни бажаргани ҳақида рапорт берди. Унинг дугонаси Л. Фарзалина эса 5 октябрда икки беш йиллик топшириқни бажарди.

Пойтахтнинг Киров райони меҳнаткашлари Улуғ Октябрь 68 йиллигини аъло меҳнат совғалари билан кутиб олдилар. Райондаги социалистик мусобақада «Ўзбексельмаш» машинасозлари, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номидаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Висотстрой» трестининг пешқадамлари мусобақада олдинги сафда бормоқдалар. «Строймеханизация» трестининг вакиллари ҳам яхши кайфиятда келдилар. Бу трест бўлинмаларида машинист-бульдозерчилар А. Шевель ва У. Икромов бир беш йилликда икки беш йилликни бажаришди. Ҳозир улар 1991 йил ҳисобига ишлашяпти, КПСС XXVII съезди очиладиган кунгача икки йиллик планни бажариш мажбуриятини олишди.

Намойишчилар колонналари сафида авиасозлар ва тўқувчилар, тракторсозлар ва пойафзалчилар, озиқ-овқат саноати ходимлари ва тикувчилар боришяпти. Ҳамза райони намойишчилар колоннасини ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, ёшларнинг мураббийлари бошқариб боришяпти.

В. И. Ленин номидаги майдонга янгидан-янги колонналар кириб келмоқда. Кузнинг бу байрам кунида Ўзбекистон пойтахти барча районларининг вакиллари чиқдилар. Мана, Чилонзор райони меҳнаткашлари шаҳдам одим ташлаб бормоқдалар. Улар орасида «Средазэнергоцветмет» вакиллари бормоқдалар. Бу коллектив беш йиллик планни 1985 йил 18 октябрда бажарди.

Байрам колонналари сафида Фрунзе, Акмал Икромов, Собир Раҳимов, Куйбишев, Сергели районларининг меҳнаткашлари Улуғ Октябрь 68 йиллиги шарафига социалистик мусобақада эришилган муваффақиятлар ҳақида ҳикоя қилувчи транспарантларни кўтариб олганлар.

Ўзбекистон пойтахтининг бош майдонига намойишчиларнинг янги колонналари кириб келади. Илмий-тадқиқот институтларининг олимлари бормоқдалар. Улар орасида пахтанинг янги навларини яратаётганлар, янги дори-дармонлар тайёрлаётганлар, она-Ватанимиз табиий бойликларини халқ хизматига бахшида қилаётганлар бор.

Бугун Советлар мамлакати туғилган кунга бағишланган байрам намойишида минг-минглаб тошкентликлар иштирок этишди. У партия ва халқ монолит жипслигининг, совет кишиларининг Ленин васиятларига, Улуғ Октябрга садоқатининг ёрқин кўригига айланди.

М. ГОРБАЧЕВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

● ТОШКЕНТ. 1985 йил 7 ноябрь. В. И. Ленин номли майдонда ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши.
М. Нуриддинов фотолари.

● Устозлар табриги

Комил ЯШИН: «Буюк зафар байрамингиз муборак!»

Ленин ва Инқилоб мавзуида етук асарлар яратиш ҳар бир ижодкорнинг олий орзуси. Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, устоз—адиб Комил Яшин асарлари ана шу барҳаёт мавзуга бағишланган. «Йўлчи юлдуз», «Инқилоб тонги», «Ҳамза» каби дурдона асарлар фикримизнинг ёрқин далилидир.

Улуғ Октябрь байрами арафасида мухбиримиз атоқли адиб билан учрашиб суҳбатлашди. Қуйида шу суҳбатни оқшомхонлар эътиборига ҳавола қиламиз.

— Ўзингиз буюк зафар байрами деб атаган Улуғ айём кунларида кўнглингиздан нималар кечяпти?

— Инқилобнинг қудратбахш шарофати туфайли тинч ва фаровон турмуш кечираётган замондошларим эзгу-ниятларини ўйлаяпман. Уларнинг бахтиёр замонамиз, давронимизни берган улуғ Ленинга, коммунистлар партиясига шукронасини дилдан ҳис этяпман. Бу шукрона бизнинг ижодий меҳнатимиз, бунёдкорона ишларимизда жилва қилиб турибди.

— Сизнинг ижодингиз студентлик чоғингиздан бошланган. Биринчи асарингиз «Икки коммунист» пьесаси республика театрларида муваффақият билан намойиш қилинган. Илк асарингиздан то бугунги ёзилаётганларигача ҳаммасининг бош қаҳрамонлари фидойи кишилар...

—Студентлигимни яхши эслатдингиз. Ўша йилларни ёдлаб туриш менга ғаройиб шижоат бағишлайди. Мен Ленинград ўрмончилик институтида таҳсил олганман. Кейин мактабда... физикадан дарс берганман. «Икки коммунист» асарим ўша йилларда ёзилган. Ўшанда йигирма ёшда эдим...

Шу мавзуда яратган асарларимни бир-бирини тўлдирувчи асарлар деб қараш мумкин. Уларнинг бош қаҳрамонлари менинг эътиқодимни чархлаб турувчи собит иродали замондошларим.

— «Инқилоб тонги» пьесангиз Ўзбекистонда Улуғ Октябрь революцияси ғалабасига бағишланган дурдона асарлардан. Унинг ёзилиш тарихи ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Бу асаримни мен 1974 йилда ёздим. Унда Ўзбекистонда буюк Инқилоб учун курашган коммунистлар, ватандошларим образи талқин этилган. Асар ҳақида мулоҳаза билдириш китобхонга ҳавола, лекин мен бир нарсани айтиб ўтишни истардим. Бу мавзу— барҳаёт мавзу, ижод аҳли, айниқса иқтидорли ёш ёзувчиларимиз бу мавзуда ўзига хос саҳна асарлари, қиссалар, романлар яратмоғи зарур.

— Шу ўринда ёшлар ижоди ҳақида ҳам Сизнинг фикрингизни билишни истардик.

— Бизда иқтидорли, билимли ёш носирлар ҳам, шоирлар ҳам етарли. Уларнинг айримлари аллақачон тилга тушган. Бироқ менинг назаримда улар йирикроқ жанрларда, мавзуни кенгроқ олиб ижод қилишмаяпти. Баъзан фақат таассуротлар, лирик кечинмалар доирасидан чиқолмай қолишяпти. Албатта қандай ёзиш ҳақида ҳеч кимга кўрсатма бермоқчи эмасман. Лекин қайси мавзуларга кўпроқ эътибор бериш кераклигини айтгим келади.

Шундай улуғ айёмни планни дўндириб ёруғ юз билан кутиб олаётган азамат пахтакорлар ҳақида романлар ёзса оз.

Беш йиллик илғорлари, оддий ишчилар, механизаторлар, Турсуной издошлари ҳақида қанча саҳна асарлари битилса шунча оз.

Ҳамма жанрлар учун мавзу бор. Фақат қунт билан, зеҳн билан, иқтидор билан замонамизга муносиб асарлар яратиш лозим, холос.

Ёзиш керак. Шуҳрат керак бўлса кейин унинг ўзи сўроқлаб келади. Ҳар қандай иқтидорли ёзувчининг энг мукаммал асарлари 30—40 ёшида туғилади. Буни тушунмасликнинг эса оқибати — пушаймондир.

Тарихий партия ҳужжатлари умумхалқ муҳокамасига қўйилган ушбу масъулиятли паллада ҳамма соҳа вакиллари, жумладан, ижод аҳли ҳам аҳолида кўтаринкилик билан меҳнат қилмоқда. КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасида адабиёт ва санъат аҳли олдига ҳам муҳим вазифалар қўйди. Биз чинакам эркин ижод қилиш, ўз маҳоратимизни ошириш, лойиҳада кўрсатилганидек услуб ва жанрларимизни ривожлантиришимиз учун барча муҳит муҳайё бир даврда замонамизга муносиб асарлар яратмоғимиз зарур.

Улуғ байрамнинг шодиёнаси ҳам, тантанаси ҳам, масъулияти ҳам улуғдир. Мен буюк зафар байрами кунида барча дили пок дўстларимга соғлиқ, фаровонлик, улуғ ишларга муносиб сафарбарлик тилайман. Бахтиёр давронимизнинг келажаги бўлган —ёшларга эса ижодкорона шижоат, навқирон авлодга хос жўшқинлик ёр бўлсин.

Буюк мақсадлар ва бунёдкорона зафарлар байрамингиз муборак бўлсин, азизлар!

● Газетанинг шу сонига интервью

МАНГУ ИСТИҚБОЛ ЙЎЛИ

Тошкентда Афғонистон Демократик Республикаси маданият министрининг ўринбосари, ёзувчи Нурилло Тўлақоний бир неча кундан бери меҳмон бўлиб турибди. У республикамизнинг маданий ҳаёти ва диққатга сазовор жойлари билан қизиқиб танишмоқда. Улуғ Октябрь байрами арафасида ҳурматли меҳмон «Тошкент оқшоми»нинг мухбирлари А. Пўлатов ва Э. Адайкинага диёримиздан олган таассуротлари ҳақида ҳикоя қилиб берди.

— Инқилобий Афғонистон халқи номидан, янги даврни куйлаётган санъат ва маданият ходимлари номидан қизғин қардошлик саломини газетангиз орқали ўзбек халқига етказаётганлигимдан бахтиёрман.

Бутун совет халқи Улуғ октябрь байрамини нишонлаётган кунларда Совет Ўзбекистонига ташриф буюриш катта бахтдир. Октябрь— тинчлик, дўстлик, тенглик бебаҳо бўлган барча халқларнинг байрамидир.

Улуғ Ленин. Октябрь байрамини нишонлаётган менинг халқим ҳам бу инсоннинг муборак номини яхши билади. Бизнинг мамлакатимизда ҳам бу санага бағишлаб ўтказилаётган тадбирларда афғон шоирлари ва ёзувчилари янги турмушни куйлайдилар. Восифий, Бахтарий, Нозимий, Зиё Қоризода, Латиф Петром ва бошқалар шундай адибларимиздир.

Мамлакатимизда юз берган Саур инқилоби маданият, маориф, санъатни тараққий эттириш учун катта йўл очиб берди. Мухолифларимиз—Америка милитаристлари қанчалик тўсқинлик қилишмасин, мактаблар ўз ишини давом эттирмоқда. Бугунги кунда болалар ҳам, катталар ҳам билим эгаллашмоқда. Ҳатто нуроний кексалар ҳам савод чиқаришмоқда. Бу мамлакатимнинг ҳар бир граждани янги ҳаётни қутлаётганлигидан, ёрқин келажакни бунёд этишда ёрдам бераётганлигидан далолат беради.

— Муҳтарам Нурилло Тўлақоний, Саур инқилоби адабиёт ва санъатни ривожлантиришда раҳнамолик қилаётган экан, мустақил яратилаётган бадиий ленталар ҳам борми? Биз Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг Тошкентдаги Халқаро кинофестивалларида Афғонистон революцияси тўғрисида яратилган ажойиб киноленталарнинг ижодкорларини табриклаган эдик.

— Саур инқилоби бизга, шу жумладан Ўзбекистондаги дўстлар билан қалин ошна бўлишда мададкор бўлди. Афғон ва ўзбек кинематографчилари Афғонистон революцияси ҳақида ҳамкорликда фильм яратишди. Ўзбекистоннинг энг яхши ижодий коллективлари Афғонистон Демократик Республикасида маҳоратларини намойиш этишди.

Яқинда совет ёзувчиларининг бир гуруҳи бизнинг диёримизда меҳмон бўлди. Бу мамлакатимиз маданий ҳаётида катта воқеадир. Сизнинг адибларингиз орасида ўзбек совет шоири Эркин Воҳидов ҳам бор эди. Ҳатто ҳозирда китобни машаққат билан ўқий оладиган китобхонларимиз Эркин Воҳидов ва Абдулла Ориповнинг шеърларини мароқ билан тинглайдилар, мутолаа қиладилар. Биз ана шу шоирларнинг шеърларини дарий, пушту ва бошқа тилларга таржима қилиб, нашр эттирмоғимиз керак. Ўз-ўзидан маълумки, биз адиблар Ўзбекистондаги дўстларимизнинг ижоди билан яқиндан танишмоқдамиз.

Мен публицист сифатида яқинда фалсафий-энциклопедик луғатни нашр эттирдим. Янги ҳаётни қураётган менинг халқим бундай замонавий адабиётларга ғоятда мунтазир.

Ўзбекистоннинг ёзувчилар ташкилоти қизғин ва баракали ишлаётганлиги мени мафтун этди. Яқинда бўлиб ўтган ёзувчиларнинг съездида адабиётчиларнинг фаолиятига катта аҳамият ва эътибор берилганлиги ибратлидир. Сизлардан ўргансак арзийдиган тажрибалар бор.

Афғонистон ёзувчилари Советлар мамлакатининг адиблари каби халқ фаровонлиги, Саур инқилобининг ғалабаларини мустаҳкамлаш йўлида ижод қилмоқдалар.

Улуғ Октябрь кўп миллионли Советлар мамлакатининг халқларига озодлик бахш этди. Революция бизни ҳам озод қилди. Биз ўзимизнинг қалб қўримизни, ғайрат-шижоатимизни Саур инқилобини ҳар томонлама мустаҳкамлаш, нурли истиқбол сари шаҳдам одим ташлаётган афғон халқининг бахт-саодати йўлида сарфламоқдамиз. Совет Иттифоқи ва Совет Ўзбекистонидан ҳар қанча ўргансак арзийдиган фазилатлар бор.

Биз Тошкентда музейларда бўлдик, Ҳамза номли театрда спектакллар кўрдик. Чунки бирдан-бир мақсадимиз халқимизга маънавий озуқ бахш этишдир. Бу ниятларимиз рўёбга тезроқ чиқиши учун биз маданият арбоблари икки мамлакат бузилмас ва абадий дўстлигидан баҳраманд бўлмоғимиз керак.

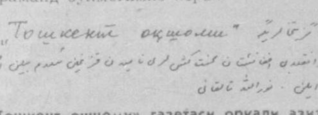

«Тошкент оқшоми» газетаси орқали азиз тошкентликларга инқилобий Афғонистон меҳнаткашлари ва унинг янги замонни тараннум этаётган санъат ва маданият ходимлари номидан қардошлик саломини изҳор қиламан. Чуқур эҳтиром ила: Нурилло Тўлақоний.

• 10 НОЯБРЬ—СОВЕТ МИЛИЦИЯСИ КУНИ

БУРЧГА САДОҚАТ

Тошкент шаҳар Советн ижроия комитетининг ички ишлар бошқармаси ходимлари ўз касб байрамларига тайёргарлик кўра бориб ишда эришилган ютуқларини, йўл қўйилаётган камчиликларни таҳлил этмоқдалар.

Бугунги кунда олдимизда ҳуқуқ-тартиботни, давлат ва жамоат интизомини янада мустаҳкамлаш, ҳар қандай суиистеъмол қилиш ҳолларига, амалдаги қонунчилик ва социалистик турмуш қоидалари бузилишларига муросасизлик вазиятини вужудга келтириш бўйича вазифалар турибди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг қарорлари ҳам шаҳар ҳуқуқ муҳофазаси органлари ишини жиддий қайта қуришни талаб этди.

Ҳозирги пайтда партия, совет органлари, меҳнаткашлар коллективлари ва ўқув юртларининг йўлланмалари билан, шунингдек Совет Армияси хизматидан қайтган ёшлар милицияга ишлаш учун келишмоқда. Биз милицияга тасодифан келиб қолган, ўзининг сиёсий, ишчанлик, шахсий, маънавий ва ахлоқий сифатлари билан қўйилаётган талабларга жавоб беролмайдиганлардан қатъият билан қутиляпмиз.

Жиноятчиликка қарши курашнинг олдинги сафида жиноят қидирув, БХСС ва тергов ходимлари боришяпти. Улар томонидан анчагина мураккаб, чалкаш, ниқобланган жиноятлар очилди.

Жиноятнинг олдини олиш ва бартараф этиш, уларнинг содир этилишига йўл очувчи сабаб ва шароитларни аниқлаш ҳозирги босқичда қўйилаётган энг биринчи навбатдаги вазифалардан биридир. Ушбу вазифани партия органлари раҳбарлиги остида халқ депутатлари район Советлари, касаба союзлари, комсомол, хўжалик ва ҳуқуқ муҳофазаси органлари, меҳнат коллективлари, кўнгилли халқ дружиналари, корхоналардаги ҳуқуқ бузилишларининг олдини олиш советлари, тартибни сақлаш жамоатчилик пунктлари, ўртоқлик судлари ва бошқалар амалга оширишмоқда.

В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси (бош директори Н. В. Журавлев), Сергели мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси (директори Я. М. Кравченко), «Тошкент трактор заводи» бирлашмаси (директори И. Х. Мусин), 2-автокомбинат (директори М. С. Левин), «Электробитприбори» заводи (директори П. Д. Мирзаев) ва бошқалардаги жамоат тузилмалари самарали ишлаётганлигини таъкидлаб ўтмоқ лозим.

Афсуски, ҳамма коллективларда ҳам жамиятга ёт кўринишларга нисбатан муросасизлик муҳити яратилмаган. Ваҳоланки,қаерда соғлом маънавий-ахлоқий муҳит яратилган бўлса, ўша ерда ҳар қандай қоидабузарлик муносиб баҳосини олади.

Ёшлар, балоғатга етмаганлар томонидан тартиб бузилишлари содир этилишининг олдини олиш диққат марказимизда турибди. Ёшларнинг коммунистик бунёдкорликдаги фаол иштироки ҳақида гапирар эканмиз, айрим ёшлар ўртасидаги тайёрга айёрлик, меҳнатдан бўйин товлаш, ичкиликбозлик, интизомсизлик ҳолларига асло тоқат қилиб бўлмайди. Бизга ёт бўлган мафкура ва ахлоқни тарқатувчиларга қарши қатъият билан курашмоғимиз керак.

Турар жой микрорайонларида ўсмирлар билан ишлашга комсомол активлари, ЖЭКларнинг педагог-ташкилотчилари, спортчилар, ишга сидқидилдан киришувчи ва шу куннинг талабларини ҳисобга олиб ўсмирлар турмуши ва бўш вақтини ташкил этишга лаёқатли кишилар ғайрат ва жонбозлик кўрсатишлари фавқулодда муҳимдир.

Ҳуқуқ-тартиботнинг мустаҳкамланиши ичкиликбозлик ва алкоголизм каби социал иллатга қарши курашни кучайтириш билан узвий боғлиқ. Бу ишда ҳам ялпи кураш асосидагина муваффақият таъминланиши мумкин. Фақат жазо чоралари, медицина ҳушёрхоналари, протоколлар ва жарималар билан ишни олдинга силжитиб бўлмаслигига одамлар аллақачон ишонч ҳосил қилишган.

Шаҳарда спиртли ичимликлар сотилувчи магазинлар сони қисқартирилди, уларнинг иш вақти чекланди. Аҳолининг барча табақалари орасида алкоголга қарши кенг миқёсда пропаганда уюштирилди. Ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этишга қаратилган қонунчилик ҳужжатлари босилиб чиққандан кейин меҳнат коллективларида комплекс тарбиявий тадбирлар амалга оширилишининг таъсири сезилмоқда. Лекин ҳали биз бу борада кўп иш қилмоғимиз керак бўлади.

Йўл ҳаракатининг қаттиқ интизоми жамоат тартибини таъминлашнинг муҳим йўналиши ҳисобланади. Биз бу ерда атроф-муҳитни муҳофаза қилишнинг комплекс профилактика тадбирлари ва автотранспортнинг техникавий тайёргарлигидан тортиб то йўлларнинг ҳолатигача бўлган ҳамма нарсани назарда тутяпмиз. Йўл ҳодисаларининг учдан бири ҳайдовчилар томонидан маст ҳолда содир этилади. Қоидабузарларга нисбатан кўрилаётган қатъий чоралар автокорхоналарнинг коллективларида қўллаб-қувватланиши керак дейиш мумкин эди. Лекин ҳали уларда «ҳомийлик» муҳити барҳам топтирилмаган. Бу йўлларда тартиб ўрнатилишига халақит беряпти. Бу муҳим ишда муросасозлик бўлиши мумкин эмас.

Ўз касб байрамларини хизмат ветеранлари, пешқадамлари ва аълочилари — ички ишлар бошқармаси жиноят қидирув бошқармасининг бўлинма бошлиғи Э. Р. Бауман, катта оператив вакил Ҳ. Алимов, жиноят қидирув бошқармаси оператив вакили М. Б. Поляков, бўлинма бошлиғи З. Ғуломов, тергов бошқармасининг катта терговчиси Л. Д. Каретникова, УБХСС катта оператив вакили А. Анваров ва бошқалар меҳнат ютуқлари билан кутиб олмоқдалар. Номлари айтилган ходимларнинг қандай хислатлари бор? Бурчни ўткир ҳис қила билиш, танланган касбга муҳаббат, юксак касб маҳорати, матонат ва қасамёдга садоқат.

Ички ишлар бошқармаси коллективи умумхалқ байрами ва касб байрами арафасида халқ ва партия олдида ўз бурчини охиригача адо этиши лозимлигини чуқур ҳис этади. Ўз хизмат вазифасини бажаришга масъулият билан ёндошиш, биллурдек софлик, ҳалоллик, социалистик қонунчиликка оғишмай амал қилиш — ички ишлар органлари ҳар бир ходимининг ана шу энг биринчи бурчи уларнинг турмушида ва фаолиятида нормага айланмоғи лозим.

Э. АБДУЛЛАЕВ,
Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг бошлиғи.

ХАЛҚ ХИЗМАТИДА

Катта участка инспектори, милиция майори коммунист Қудратулла Саъдиевни аҳоли ишонч билдириб халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советининг депутатлигига сайлади.

Қ. Саъдиев мана қарийб ўттиз йилдан бери сидқидилдан жамоат тартибини сақлаб келаяпти. — Чилонзор район ижроия комитети ички ишлар бўлимида хизмат қилади. Ана шу йиллар мобайнида у шаҳардаги энг йирик маҳаллалардан бири— Дўмбробод маҳалласининг хусусиятларини ипидан-игнасигача яхши билиб олди. Катта участка инспекторини меҳнат коллективларида, мактабларда, бошқа ўқув муассасаларида, чойхонада, аҳоли ўртасида тез-тез учратиш мумкин. У ҳаммага ёрдам беришга интилади.

Қ. Саъдиев катта жамоатчилик ишларини ҳам олиб боради. У район ички ишлар бўлими бошланғич партия ташкилоти бюросининг аъзоси, маиший комиссия раиси, барча топшириқларни юксак масъулият билан бажаради.

Қудратулла милиционерлар оиласидан чиққан. Унинг отаси ва беш акаси ички ишлар органларида кўп йиллар ишлашган. У оилавий анъаналарни давом эттиришга, ҳар соҳада ёшларга намуна бўлишга интилади. Кўп йиллардан бери унинг портрети Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармасининг Ҳурмат тахтасидан ўрин олиб турибди, қўмондонлик томонидан жуда кўп тақдирланган, бир қатор медалларга, СССР Ички ишлар министрлигининг раҳматномасига эга.

СУРАТДА: катта участка инспектори, милиция майори Қудратулла Саъдиев.

В. Величкин фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

• Ҳуқуқ-тартибот посбонлигида

ЖАМОАТЧИЛИК ПУНКТИНИНГ ОДДИЙ ИШ КУНЛАРИ

• РЕПОРТАЖ •

Қарийб ўн бир йил муқаддам Ленин районининг гавжум «Марказ-7» микрорайони Чимкент кўчасидаги 21-уйда тартибни сақлаш жамоатчилик пункти ташкил этилган эди. Бу ерда ўртоқлик суди, ўсмирлар билан, собиқ тартиб бузувчилар билан ишлаш, ҳуқуқ тарбияси комиссияси ишлаб турибди. Комиссия фаолиятига жамоатчилик Совети раҳбарлик қилади.

...Жамоатчилик пункти соат 18 дан кеч 24 гача ишлайди. Аммо бу иш соатлари жуда тиғиз ўтади. Соат олтига бу ерга микрорайон халқ дружиначилари кўчаларда навбатчилик ва соқчилик қилиш учун тўпланишади. Бугун улар билан участка катта инспектори милиция капитани Р. Арутюнян ва район прокуратурасининг терговчиси Н. Абдуллаев инструктаж ўтказишяпти. Улар дружиначиларнинг шу оқшомдаги вазифалари ҳақида қисқача ахборот бериб яқинда патруль ёрдамида «ВАЗ-21011» автомобилини олиб қочмоқчи бўлган жиноятчи қандай ушланганлигини эслатадилар.

Халқ дружиначилари милиция ходимларига микрорайонда тартибни сақлашда фаол ёрдам беришяпти. Кўнгилли халқ дружиналарининг командирлари А. Абдурасулов, К. Кармелюк, С. Чумаченко ва бошқалар шулар жумласидандир.

Электрон техника заводи бош директорининг ўринбосари В. Лобачев бошчилик қилаётган жамоатчилик Советининг фаолияти ҳақида ҳам кўпгина гапириш мумкин. Совет мажлисига район жамоатчилигининг вакиллари халқ депутатлари район Советларининг депутатлари мунтазам таклиф этилади.

Ҳар оқшом таянч пункти микрорайон аҳолиси билан гавжум бўлади. Улар илтимослари ерда қолмаслигига, бу ерда албатта ёрдам беришларига ишонадилар.

...Мана, ёши ўтиб қолган аёл қўшнимиз магнитофонни баланд қилиб қўяди, дам олиб бўлмайди, деб шикоят қилади. Илтимосимизни писанд қилишмаяпти дейди у.

— Дружиначилар билан бу масалани жойида ҳал қиламиз, — дейди участка инспектори, милиция капитани А. Ежов. Ҳар оқшом Ежов бутун микрорайонни кўнгилли ёрдамчилари билан айланиб чиқишга, тартиб сақлашга ҳаракат қилади.

Аҳоли ўртасида ҳуқуқ мавзуларида тез-тез лекция ўқиб турилади.

... Суҳбатимизни телефон қўнғироғи бўлди. Район ички ишлар бўлими бўйича навбатчи ҳодиса содир бўлган ерга зудлик билан етиб келишни талаб қилди. Ҳар сафаргидек милиция ходимлари билан бирга уларнинг кўнгилли ёрдамчилари ҳам йўлга чиқдилар.

Р. НУЪМОНОВ.

СУРАТДА: катта участка инспектори Р. Арутюнян халқ дружиначилари билан инструктаж ўтказяпти.

• Дунё ажойиботларга тўла

КЎРМАС ҲАЙДОВЧИНИНГ ИЗОҲИ

Автомобиль бошқариб эҳтиётсизликка йўл қўйгани учун қамалган Портсмут шаҳрида яшовчи Марк Дэниелс айбига иқрор бўлиб қилмишини шундай изоҳлади, деб ёзади Англия журнали «Прайвитай»: «Мен дўстим Келли Пелтон билан зиёфатга боргандим. У жуда кўп ичиб, маст бўлиб қолди. Қайтишда гарчи кўзим ожиз бўлсада менинг машина ҳайдашим анча бехавф деган қарорга келдик.

Зиёфатдан уни кузатганлар ҳам бу қарорга қаршилик қилишмаган эди».

ХАВФЛИ ЭКСПОРТ

Лондон газетаси «Санди телеграф»нинг маълумотига кўра, Буюк Британия ҳавога заҳарли сульфат ангидрид гази чиқариш бўйича Европа рекордчисидир. Заҳарли газ Шарққа, Швецияга йўл олиб ўрмон ва кўлларни ҳалок этмоқда.

Буюк Британия ўзи эса бошқа мамлакатлар ҳавосига чиқараётган кимёвий чиқиндилардан зарар кўрмайди. Франциядан экспорт қилинаётган кислотали ёмғир туфайли 1984 йилда ГФРнинг тоғ этагидаги машҳур Шварцвальд боғи дарахтларининг ярми, 1985 йилда эса учдан икки қисми қуриб қолди.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА— 7/XI да **Байрам концерти** (14.00, 19.00), 8/XI да **Балет триптихи** (19.00), 9/XI да **Этик кийган мушук** (12.00), **Севгига севги билан** (17.00), 10/XI да **Золушка** (12.00), **Пиковая дама** (17.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 7/XI да **Парвона** (19.30), 8/XI да **Куёв** (12.00), **Зебуннисо** (19.00), 9/XI да **Куёв** (19.00), 10/XI да **Отелло.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — —7, 8/XI да **Сатира ва юмор кечаси** (16, 19.30), 9/XI да **Сатира ва юмор кечаси**, 10/XI да **Олтин давrим** (12.00), **Паранжи сирлари** (19.30).

цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА —**Тонина Трофимова раҳбарлигида «Гуллар байрами» иллюзион аттракциони иштирокида катта байрам томошалари** (7/XI да 19.00 да; 9/XI да 10, 13, 16, 19.00 да; 10/XI да 10, 13, 16, 19.30).

кино

7 НОЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«КЕЛИБ АЙТГАНЛАРИМ» — **Санъат саройи** (катта зал, 16, 18, 20.00; телефонлар 44-21-34, 44-21-44, 44-21-74), **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-66), **Тошкент Советининг 50 йиллиги** (тоқ соатларда, телефон 78-47-25).

«УНИНГ МУҲАББАТИ СОҲИБИ» —**Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20).

«ҚИШДА ПИШАР ОЛЧА» **Восток** (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30; телефон 91-14-61), **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 66-15-75), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (тоқ соатларда, телефон 53-68-87).

«СЕВГИ АФСОНАСИ» — **Қозоғистон** (17, 20.00; телефон 35-24-92).

«ҚАНЧАЛАР ЁШ ЭДИК» **Ватан** (тоқ соатларда), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«КЕЛИНЛАР ШАҲРИ» — **Ғунча** (16, 18, 20.00; телефон 42-02-22).

«КЕЛИНЛАР ҚЎЗҒОЛОНИ» — **Дружба** (жуфт соатларда), **М. Шайхзода номли** (17, 19, 20.45; телефон 42-39-74).

«ЁЛҒИЗ ВА ҚУРОЛСИЗ» — **Фестиваль** (тоқ соатларда, телефон 32-78-02).

«ТАЛВАСА» — **Искра** (17, 20.00; телефон 39-14-59).

«ШАФҚАТСИЗ РОМАНС» —**Санъат саройи** (кичик зал, 16, 18.30, 20.45).

«ҚИРҒОҚ»— **Лисунов номли** (17, 20.00; телефон 96-34-02).

«МУҲРЛАНМАГАН ЮК»— **Восток** (кичик зал, 17, 19, 21.00; телефон 91-14-61).

«ТУРМУШГА ЧИҚМАНГ, ҚИЗЛАР»— **К. Ерматов номли** (тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«ОҚ ҚОПЛОН ИЗИДАН» — **Қозоғистон** (18, 21.00; телефон 35-24-92).

8 НОЯБРДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«КЕЛИБ АЙТГАНЛАРИМ» — **Санъат саройи** (катта зал, 10, 12, 13, 14, 16, 18, 20.00; телефонлар 44-21-34, 44-21-44, 44-21-74), **Нукус** (ток соатларда, телефон 46-70-69), **Тошкент Советининг 50 йиллиги** (тоқ соатларда, телефон 78-47-25).

«УНИНГ МУҲАББАТИ СОҲИБИ»— **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20).

«ҚИШДА ПИШАР ОЛЧА» — **Восток** (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30; телефон 91-14-61), **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 66-15-75). **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (тоқ соатларда, телефон 53-68-87), **Ватан** (тоқ соатларда).

«СЕВГИ АФСОНАСИ» — **Қозоғистон** (11, 14, 17, 20.00; телефон 35-24-92). **Мир** (11, 14, 17, 20.00; телефон 91-65-84).

«ҚАНЧАЛАР ЁШ ЭДИК» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52)

«КЕЛИНЛАР ҚЎЗҒОЛОНИ» —**Дружба** (жуфт соатларда), **М. Шайхзода номли** (11, 13, 17, 19, 20.45; телефон 42-39-74).

«ТОРМОЗЛАР ИШДАН ЧИҚҚАНДА»— **Фестиваль** (тоқ соатларда, телефон 32-78-02).

«ТАЛВАСА»— **Искра** (11, 14, 17, 20.00; телефон 39-14-59).

«ШАФҚАТСИЗ РОМАНС» —**Санъат саройи** (кичик зал, 11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

«ҚИРҒОҚ» —**Лисунов номли** (11, 14, 17, 20.00; телефон 96-34-02).

«МУҲРЛАНМАГАН ЮК» — **Восток** (кичик зал, 13, 15, 17, 19, 21.00; телефон 91-14-61).

«ТУРМУШГА ЧИҚМАНГ ҚИЗЛАР»— **К. Ерматов номли** (тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«ОҚ ҚОПЛОН ИЗИДАН» — **Қозоғистон** (12, 15, 18, 21.00; телефон 35-24-92).

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
8 НОЯБРЬ СОАТ 16.00 ВА 20.00 ДА
КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди олдидан
Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўриги-конкурси ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ЎЗБЕК АШУЛА ВА РАҚС «ШОДЛИК»
АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
Ғуломжон ЁҚУБОВ
Ўзбекистон ССР халқ артисти ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
Қизлархон ДЎСТМУҲАМЕДОВА
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва ҚҚАССР халқ артисти
Гулшод ОТАБОЕВА
Бадиий сўз устаси
Ҳасан ЙЎЛДОШЕВ
Тошкент область Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари Нарзиддин ШЕРМАТОВ, Ҳожиакбар ҲАМИДОВ.
Солистлар: Муножот ЙЎЛЧИЕВА, Бахтиёр ХОЛХЎЖАЕВ.
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ
«ШОДЛИК» ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Қодир МЎМИНОВ.
Музика раҳбари — Исматулла РАҲМАТУЛЛАЕВ.
Программани Ўткир СИДДИҚОВ олиб боради.
Билетлар СССР Халқлар дўстлиги саройи кассаларида сотилмоқда.

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
КПСС XXVII СЪЕЗДИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ XXI СЪЕЗДИ ОЛДИДАН
9 ноябрь соат 16.00 ва 20.00 да
10 ноябрь соат 20.00 да
Бутуниттифоқ профессионал бадиий коллективлар кўриги-конкурси дипломанти, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

ВОКАЛ-ХОРЕОГРАФИК «ЛАЗГИ» АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Қатнашадилар:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: ОРТИҚ ОТАЖОНОВ, ФЕРУЗА СОЛИХОВА, ГУЛСАРА ЁҚУБОВА
Бадиий сўз устаси ҲАСАН ЙЎЛДОШЕВ.
Солист— ЎКТАМ АҲМЕДОВ.
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ
«Лазги» ансамблининг БАДИИЙ РАҲБАРИ—Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ОРТИҚ ОТАЖОНОВ,
Балетмейстери—Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ва СССР Давлат мукофотининг лауреати РАВШАНОЙ ШАРИПОВА.
Билетлар СССР Халқлари дўстлиги саройи кассаларида соат 14.00 дан сотилмоқда.

ФОЙДАЛИ ВА ЛАЗЗАТЛИ ШАРБАТЛАР

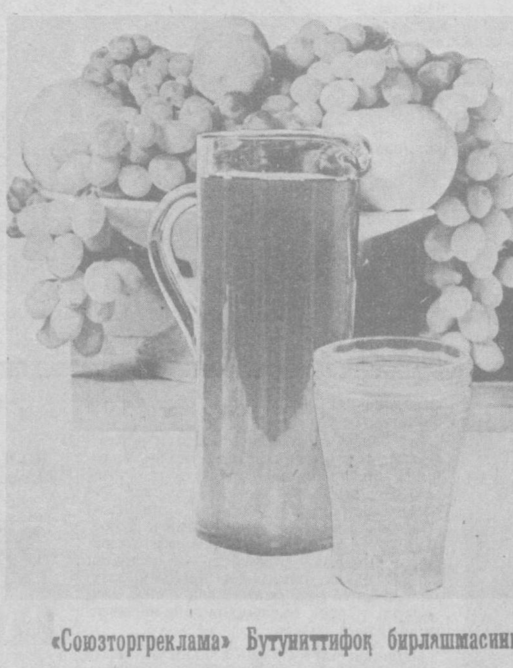

ШАРБАТЛАР ҚИШ ФАСЛИДА ДУРКУН САБЗАВОТ ВА МЕВАЛАР ЎРНИНИ ЯХШИ БОСАДИ. ҲАР КУНИ ИЧИЛАДИГАН БИР СТАКАН ШАРБАТ ҚИШ ФАСЛИДА ВИТАМИНСИЗЛИКНИ БАРТАРАФ ЭТАДИ.

ҚИШ ФАСЛИДА БИР СТАКАН ОЛМА ШАРБАТИНИ ИСТЕЪМОЛ ҚИЛИШ, УЧ ДОНА ОЛМА ТАНОВУЛ ҚИЛИШ БИЛАН БАРОБАРДИР.

Бу шарбат мева шакари, пектин моддалари, минерал тузлар, шу жумладан темир тузига ғоятда бойдир.

У киши организмидан холестерин ажралиб чиқишга ёрдамлашади, шунинг учун ҳам ҳар куни олма шарбати ичиш тавсия этилади.

Ошқозон-ичак касалликларида ҳам олма шарбатини истеъмол қилиш тавсия этилади. Тўладан келган кишилар ҳар кунги таомлар рационига уни албатта қўшишлари лозим. Чунки бу шарбатда калория камдир.

ОЛМА МАҒЗИ СОЛИНГАН ШАРБАТ ҚАЙЛА, ҚИЁМ, КРЕМ ТАЙЁРЛАШ УЧУН ЯХШИ АСОС БЎЛАДИ.

УЗУМ ШАРБАТИДА — САРХИЛ УЗУМНИНГ БАРЧА ШИФОБАХШ ХУСУСИЯТЛАРИ САҚЛАНИБ ҚОЛГАН. ШУНИНГ УЧУН ҲАМ ВРАЧЛАР БЕБАҲО ПАРХЕЗ НЕЪМАТ СИФАТИДА УНИ ТАВСИЯ ЭТИШАДИ.

Узум шарбатида калий, пектин моддалари бўлиб склероз ривожланишига тўсқинлик қилади.

ОЛМА, УЗУМ ШАРБАТИ ҚИШ ФАСЛИДА СИЗНИ КЕРАКЛИ БЎЛАДИГАН ВИТАМИНЛАР БИЛАН ЕТАРЛИ ТАЪМИНЛАЙДИ.

Бу шарбатнинг таркибида озуқа моддалари мужассамлашган бўлиб, улар олма ва узум шарбатларида етарли миқдорда бор. Унинг таъми ёқимли—бироз нордонроқ.

УЗБЕКИСТОН ССР МЕВА ВА САБЗАВОТ ХУЖАЛИГИ МИНИСТРЛИГИ (телефон 76-74-22).

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-27)

ТВ

ПАЙШАНБА

7 НОЯБРЬ

УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 68 ЙИЛЛИГИ

● МТ I

17.30 Футбол. Европа кубоклари.
19.00 Мультфильмлар премьераси: «25-нинг биринчи куни», «Қайноқ юлдузлар», «Турнача».
19.40 «Парвоз». Фильм-концерт премьераси.
20.15 Байрам концерти.
21.30 УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 68 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ҲАРБИЙ ПАРАД ВА МЕҲНАТКАШЛАР НАМОЙИШИ ҲАҚИДА РЕПОРТАЖ.
22.45 Байрам концертининг давоми.
24.00 Спорт гимнастикаси бўйича жаҳон чемпионати.

● МТ II

18.35 Мультфильмлар: «Октябрь марши», «Будёновка», «Биз расм чизамиз».
19.00 «Фан қирғоғи». Телефильм.
19.10 «Запасдаги офицер». Бадиий фильм.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 Ҳужжатли фильм.
21.30 УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 68 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ҲАРБИЙ ПАРАД ВА МЕҲНАТКАШЛАР НАМОЙИШИ ҲАҚИДА РЕПОРТАЖ.
22.45 «Россия юраги». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Байрамлар аълоси — Улуғ Октябрь!» Адабий-музикали композиция.
18.45 «Тутқич бермас қасоскорлар». Бадиий фильм.
20.00 «Ахборот». УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 68 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ҲАРБИЙ ПАРАД ВА МЕҲНАТКАШЛАР НАМОЙИШИ ҲАҚИДА РЕПОРТАЖ.
20.40 «Мультипанорама».
21.30 Москва. УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 68 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ҲАРБИЙ ПАРАД ВА МЕҲНАТКАШЛАР НАМОЙИШИ ҲАҚИДА РЕПОРТАЖ.
22.45 Байрам музикали программаси.
24.00 Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

9.00 — 17.30 МТ II
18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 «Вега» ўтмиш томон учмоқда». Ҳужжатли фильм.
18.30 «Революция туфайли туғилган». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия. «Биз сенга ёрдам берамиз» (рус.).
20.00 «Ахборот». УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 68 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ҲАРБИЙ ПАРАД ВА МЕҲНАТКАШЛАР НАМОЙИШИ ҲАҚИДА РЕПОРТАЖ.
20.40 «Дўстлик тароналари». Концерт.
21.10 «Ғилдирак». Телевизион бадиий фильм (рус.).
21.30 МТ II

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»)
—орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и Ташгорсовета.
(Газета бир йилда 300 марта чиқади).

БИЗНИНГ АДРЕС:
700047, ТОШКЕНТ ШАҲРИ,
ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 33-08-74; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-55-39; Совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат —32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий ватанпарварлик ишлари— 32-55-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими— 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р—12605. А—2256. Индекс 64690 12345678510